

SENAT DE BELGIQUE

BELGISCHE SENAAT

SESSION DE 1947-1948

ZITTING 1947-1948

SEANCE DU 17 JUIN 1948

VERGADERING VAN 17 JUNI 1948

Rapport de la Commission de la Santé Publique chargée d'examiner le projet de loi contenant le Budget du Ministère de la Santé Publique et de la Famille pour l'exercice 1948.

Verslag uit naam van de Commissie van Volksgezondheid belast met het onderzoek van het wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het Dienstjaar 1948.

Présents : Mlle BAERS, présidente; Mme Ciselet, Baronne della FAILLE d'HUYSSSE, MM. DUCHAINE, JAUNIAUX, KNOPS, MONDELAERS, NEELS, PINCE, Mme SPAAK, MM. VAN EYNDONCK, VAN GRAEFSCHEPE, VAN HONSEBROUCK et MOULIN, rapporteur.

Voir :

Documents de la Chambre des Représentants :

4 B - XXVI (Session de 1947-1948) : Projet de loi ;
189, 217, 418 et 506 (Session de 1947-1948) : Amendements ;
477 (Session de 1947-1948) : Rapport + annexe.
520 (Session de 1947-1948) : Article amendé au 1er vote.

Annales de la Chambre des Représentants :

1, 2, 3 et 9 juin 1948.

Document du Sénat :

351 (Session de 1947-1948) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

Zie :

Gedr. Stukken van de Kamer der Volksvertegenwoordigers :

4 B - XXVI (Zitting 1947-1948) : Wetsontwerp ;
189, 217, 418 en 506 (Zitting 1947-1948) : Amendementen ;
477 (Zitting 1947-1948) : Verslag + bijlage.
520 (Zitting 1947-1948) : Artikel in 1ste lezing geamendeerd.

Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers :

1, 2, 3 en 9 Juni 1948.

Gedr. Stuk van de Senaat :

351 (Zitting 1947-1948) : Ontwerp overgemaakt door de Kamer der Volksvertegenwoordigers.

Sommaire

page

Introduction	3
Le budget	4
La politique du logement	7
Les distributions d'eau	10
Les égouts	13
La destruction des immondices	14
L'éducation de l'hygiène	15
La lutte contre la tuberculose	15
La réforme de l'Assistance Publique	16
Les Hôpitaux	17
L'Œuvre Nationale de l'Enfance	18
L'inspection Médicale Scolaire	20
L'Education physique et les Sports	24
La Famille	25
Contrôle des denrées alimentaires	27
Annexes	29

Inhoud

blz.

Inleiding	3
De Begroting	4
De Huisvestingspolitiek	7
Watervoorziening	10
Riolering	13
Vuilnis	14
Gezondheidsopvoeding	15
Tuberculosebestrijding	15
Hervorming van de Openbare Onderstand	16
De Ziekenhuizen	17
Nationaal Werk voor Kinderwelzijn	18
Medisch Schooltoezicht	20
Lichamelijke opvoeding en sport	24
Het Gezin	25
Contrôle op de eetwaren	27
Bijlagen	29

INTRODUCTION

MESDAMES, MESSIEURS,

L'année dernière à l'occasion de l'examen du projet du budget pour l'exercice 1947 votre commission avait émis le vœu de voir à l'avenir le gouvernement déposer les budgets en respectant l'alternance entre les deux assemblées délibérantes.

Nous regrettons que l'on ait pas cru nécessaire de retenir la suggestion de votre commission.

En effet, si les projets de budgets avaient été déposés en partie à la Chambre et au Sénat, celui du Ministère de la Santé Publique aurait été examiné par priorité par la Commission sénatoriale, ce qui aurait eu pour conséquence de gagner un temps précieux.

Nous réitérons notre vœu de l'année dernière au seuil de l'examen du budget pour 1948.

Votre commission a été saisie du budget le 15-6-48 après qu'il eût été adopté par la Chambre des Représentants par 129 voix contre 32 et 3 abstentions.

L'examen des articles avait été commencé avant ce vote et plusieurs séances y ont été consacrées en commission avant la transmission par la Chambre.

Le rapport présenté à la Chambre par Mme J. Blume, donnant de nombreux commentaires, tant en ce qui concerne la politique du Département qu'aux questions budgétaires, la tâche de votre commission a été singulièrement simplifiée.

Le rapport de la commission compétente de la Chambre traite abondamment de la « Protection de la Santé ».

Nous croyons bien faire en renvoyant nos honorables collègues au document parlementaire n° 477 (Chambre des Représentants).

La lecture de ce document permettra de trouver également de nombreux renseignements, notamment :

- a) aux dépenses de personnel;
- b) aux nombreuses commissions fonctionnant au sein ou sous contrôle du Ministère;
- c) aux subventions (voir un long chapitre, très bien documenté, surtout en ce qui concerne l'O.N.E. (Œuvre Nationale de l'Enfance));
- d) l'action de l'Œuvre Nationale Belge de défense contre la Tuberculose y est également traitée;

INLEIDING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Verleden jaar, bij het onderzoek van het ontwerp van begroting voor het dienstjaar 1948, heeft uw Commissie de wens uitgedrukt dat de Regering voortaan de begrotingen zou indienen met inachtneming van een beurtwisseling tussen beide beraadslagende vergaderingen.

Jammer genoeg werd niet nodig geacht in te gaan op deze suggestie van uw Commissie.

Immers, waren de begrotingsontwerpen ingediend geworden gedeeltelijk bij de Kamer en gedeeltelijk bij de Senaat, dan zou het ontwerp betreffende het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin bij prioriteit onderzocht zijn geworden door de Senaatcommissie, wat een kostbare tijd had laten inwinnen.

Wij herhalen onze wens van verleden jaar, nu wij een aanvang maken met het onderzoek van de begroting voor 1948.

De begroting werd van uw Commissie overgelegd op 15-6-1948, nadat zij door de Kamer der Volksvertegenwoordigers werd aangenomen met 129 tegen 32 stemmen bij 3 onthoudingen.

Met het onderzoek der artikelen werd een aanvang gemaakt nog vóór bedoeld votum, en verschillende vergaderingen werden er in de Commissie aan gewijd, vóór de overzending door de Kamer.

Daar het door Mevr. I. Blume bij de Kamer ingediend verslag omstandige commentaar geeft, zowel in verband met de politiek van het Departement als met de begrotingsaangelegenheden, werd de taak van uw Commissie merkkelijk vereenvoudigd.

Het verslag van de bevoegde Kamercommissie wijdt ruimschoots uit over de « Bescherming van de Gezondheid ».

Wij menen goed te doen door onze geachte collega's te verwijzen naar het parlementair stuk n° 477 (Kamer der Volksvertegenwoordigers).

De lezing van dit stuk verschaft eveneens tal van inlichtingen betreffende :

- a) de personeelsuitgaven;
- b) de talrijke commissiën die in of onder het toezicht van het ministerie werken;
- c) de subsidiën (zie een lang en goed gedocumenteerd hoofdstuk omtrent het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn);
- d) De actie van het Belgisch Nationaal Werk tot bestrijding der Tuberculose wordt er eveneens in behandeld;

e) la prophylaxie des maladies vénériennes a aussi fait l'objet d'un examen sérieux de même que la polio-myélite.

Certes, votre commission ne s'est pas désintéressée de ces très importantes questions, mais elle a voulu éviter dans toute la mesure du possible les redites.

C'est la raison pour laquelle nous renvoyons les membres de la Haute Assemblée au document renseigné ci-dessus.

LE BUDGET

La somme totale du budget pour 1948 s'élève à 677 millions 112.000 francs.

Les dépenses ordinaires sont de l'ordre de 631.657.000 francs et les crédits pour dépenses exceptionnelles de 30.955.000 francs.

Ces crédits sont consacrés au travail propre du Département, car, pour la première fois depuis la libération le chapitre « Dépenses résultant de la guerre » n'existe plus.

L'année dernière les dépenses de cet ordre figuraient encore au budget pour un total de 326.775.000 francs.

Etant donné la nouvelle forme de présentation du budget la comparaison des dépenses devient très difficile à établir.

Globalement, nous constatons qu'en 1947 les dépenses ordinaires étaient de 350.366.900 francs, tandis qu'en 1948 elles sont passées à 631.657.000 francs.

Pour les dépenses exceptionnelles elles sont de 30 millions 955.000 francs contre 8.500.000 francs en 1947.

Il résulte de l'examen de ces chiffres qu'un accroissement de dépenses assez sensible se constate d'un budget à l'autre.

Signalons également pour mémoire que le budget des dépenses extraordinaires s'élève à 236.750.000 francs en faveur de la Santé Publique et de la Famille.

Votre commission, loin de se plaindre de l'augmentation des crédits qui sont présentés à son approbation, se félicite, au contraire, car elle constate avec infiniment de plaisir que l'effort en faveur de tout ce qui peut contribuer à un bon état physique de notre population se fait de plus en plus appréciable.

Les critiques qui ont été émises à la Chambre des Représentants et qui inévitablement se sont reproduites à la commission du Sénat ont porté non pas sur l'importance des crédits demandés, mais sur la façon dont le département entend les utiliser.

e) de prophylaxie der venerische ziekten werd ook aan een ernstig onderzoek onderworpen, net zoals de kinderverlamming.

Voorzeker, de belangstelling van uw Commissie werd door deze hoogst belangrijke aangelegenheden gaande gemaakt, maar zij heeft zoveel mogelijk herhalingen willen vermijden. Daarom ook verwijzen wij de leden van de Hoge Vergadering naar vorenbedoeld verslag.

DE BEGROTING

Het totaal bedrag der begroting voor 1948 beloopt 677.112.000 frank.

De gewone uitgaven bedragen 631.657.000 frank en de kredieten voor uitzonderingsuitgaven belopen 30.955.000 frank.

Deze kredieten zijn bestemd voor de eigen werking van het Departement, want voor de eerste maal sedert de bevrijding komt het hoofdstuk « Uit de oorlog voortvloeiende uitgaven » niet meer voor.

Verleden jaar kwamen de uitgaven van deze post nog in de begroting voor, ten bedrage van 326.775.000 frank.

Gelet op de nieuwe inkleding voor de begroting, is het zeer moeilijk nog een vergelijking te maken onder de uitgaven.

Wij stellen vast dat in 1947 de gewone uitgaven gezamenlijk 350.366.900 frank beliepen, terwijl zij in 1948 het bedrag van 631.657.000 frank bereikten.

Voor de uitzonderingsuitgaven is een som van 30.955.000 frank voorzien tegen 8.500.000 frank in 1947.

Het onderzoek van die cijfers laat blijken van een niet onaanzienlijk verschil tussen de twee begrotingen.

Wij wijzen er eveneens « pro memorie » op dat de begroting der buitengewone uitgaven een som van 236.750.000 frank voorziet ten bate van Volksgezondheid en het Gezin.

Uw Commissie betreurt geenszins de opvoering der kredieten die haar ter goedkeuring zijn overgelegd, zij verheugt er zich integendeel over, want met het grootste genoegen stelt zij vast dat er steeds meer wordt gedaan ten bate van alles wat de lichamelijke toestand van onze bevolking kan ten goede komen.

De critiek die in de Kamer tot uiting kwam en die onvermijdelijk weerklank vond in de Senaatscommissie gold niet de belangrijkheid der aangevraagde kredieten, maar wel de wijze waarop het Departement van zins is ze aan te wenden.

DEPENSES DE PERSONNEL

Le chapitre premier des dépenses ordinaires en 1947 avait déjà subi une augmentation de 24.330.100 francs sur les crédits sollicités pour les dépenses de personnel, l'année précédente.

En 1948, l'augmentation sur 1947 est de l'ordre de 31.523.000 francs.

Le programme justificatif qui suit le libellé de chaque article du budget déposé à la Chambre donne toutes les explications utiles (voir document parlementaire 4 B — Tit. XXVI — 1947-1948, Chambre des Représentants).

SUBVENTIONS

Les subsides à l'Œuvre Nationale de l'Enfance — art. 11 — sont portés à 257.000.000 de francs contre 150.000.000 en 1947.

Cette augmentation est sensible.

Dans le programme justificatif nous lisons ce qui suit : « Il convient de remarquer de prime abord que les propositions budgétaires touchant l'O.N.E. ne sont plus scindées comme elles l'étaient dans les budgets précédents, une partie du crédit figurant dans les dépenses ordinaires et une autre partie dans les dépenses résultant de la guerre ».

« L'institution sera donc considérée comme ayant repris, à partir de 1948, ses activités normales. »

Ajoutons immédiatement qu'au même article 11 nous avons un poste de 55.000.000 de francs prévu pour les indemnités pré et postnatales à distribuer par l'intermédiaire de l'O.N.E.

Sous des rubriques diverses nous trouvons à l'article 14 des crédits pour une somme totale de 105.200.000 francs.

Un crédit nouveau de 13.500.000 de francs sous 14—2 y figure avec le libellé suivant : « subsides à des organismes d'éducation, d'aide et de protection familiale, d'assistance sociale ou médico-sociale ».

La note justificative figurant au document rappelé plus haut, indique que ce crédit sera réparti sous forme de subsides à des œuvres nationales ou autres déjà subventionnées par différents départements ministériels.

TRAVAUX

Ce chapitre est des plus simple puisqu'il comporte un seul article (16) pour un montant de 1 million.

PERSONEELSUITGAVEN

Het eerste hoofdstuk der gewone uitgaven voor 1947 wees reeds op een verhoging met 24.330.100 frank ten aanzien van de kredieten die het vorige jaar voor personeelsuitgaven aangevraagd werden.

In 1948 bedraagt de opvoering 31.523.000 frank tegenover 1947.

Het verantwoordingsprogramma, dat de tekst van elk artikel der in de Kamer ingediende begroting op de voet volgt, geeft alle dienstige inlichtingen (zie het Parlementair stuk 4B - Tit. XXVI - 1947-1948, Kamer der Volksvertegenwoordigers).

SUBSIDIËN

De subsidiën voor het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn, art. 11, zijn gebracht op 257.000.000 frank tegen 150.000.000 frank in 1947.

Dit is een merkelijke vermeerdering.

« Er dient allereerst opgemerkt dat de begrotingsvoorstellen die het N. W. K. W. betreffen niet meer gesplitst zijn zoals ze voorkwamen in de vorige begrotingen, deels in het krediet bestemd voor de gewone uitgaven en deels in de uitgaven voortvloeiende uit de oorlog.

» De instelling zal dus aangezien worden als teruggekeerd tot haar normale activiteiten van 1948 af. »

Voegen wij hier dadelijk aan toe, dat wij in hetzelfde artikel 11 een post aantreffen van 55.000.000 frank, voorzien voor vergoedingen aan toekomstige moeders en aan kraamvrouwen uitgedeeld door tussenkomst van het N. W. K. W.

Onder diverse rubrieken vinden wij in artikel 14 kredieten voor een totaal bedrag van 105.200.000 frank.

Een nieuw krediet van 13.500.000 frank komt voor onder 14 - 2 met de tekst : « Subsidiën aan opvoedingsgestichten, aan organismen voor hulp en bescherming van het gezin, aan organismen voor maatschappelijke bijstand of aan medico-sociale organismen ».

De verantwoordingsnota in het voormeld stuk duidt aan dat bewust krediet zal verdeeld worden in de vorm van subsidiën aan nationale en andere werken, die reeds door het Departement of door andere ministeriële departementen gesubsidieerd zijn.

WERKEN

Het hoofdstuk is zeer eenvoudig vermits het maar een enkel artikel (16) ten bedrage van 1 miljoen omvat.

Ce crédit est destiné aux travaux de réparation, d'amélioration et d'entretien d'Hofstade-Plage.

La note justificative que l'on trouvera à la page 40 du document de la Chambre donne suffisamment de commentaires à ce sujet.

AUTRES DEPENSES DE FONCTIONNEMENT

Les crédits sollicités à ce chapitre sont de 51.824.000 francs.

Il est assez malaisé ainsi que nous le disons déjà plus haut d'établir une comparaison entre les deux années budgétaires (1947 et 1948).

En effet, les libellés n'étant plus les mêmes, des crédits ayant été déplacés soit qu'ils figurent à d'autres chapitres, soit qu'ils proviennent d'autres budgets.

C'est le cas pour le crédit figurant à l'art. 17—1 : Prophylaxie générale.

Auparavant ce crédit figurait dans les dépenses de Prévoyance Sociale. Ce chapitre n'existe plus.

C'est un exemple.

En voici un autre : l'article 17—9 dont le crédit de 12.050.000 francs est destiné à allouer à la S.N.C.F.B. et à la S.N.C.V. des indemnités en compensation des réductions de tarifs de transport accordées à la demande de l'Etat aux familles nombreuses belges et luxembourgeoises.

En 1947, ces crédits figuraient au budget du Ministère des Communications.

DEPENSES EXCEPTIONNELLES

Ici on note une augmentation sensible de 30.955.000 francs contre 8.500.000 francs en 1947.

La même remarque s'impose ici tout comme au chapitre précédent.

L'augmentation est plus apparente que réelle.

En voici une preuve : l'article 18 porte un crédit de 10.000.000 de francs.

Or, ce crédit était compris antérieurement dans les dépenses de matériel.

Cette rubrique n'existe plus dans la forme de présentation du budget de 1948.

* * *

Dit krediet is bestemd voor de herstellings-, verbeterings- en onderhoudswerken te Hofstade-Strand.

De verantwoordingsnota op bladzijde 40 van het stuk der Kamer geeft voldoende commentaar dienomtrent.

ANDERE WERKINGSKOSTEN

De in dit Hoofdstuk gevraagde kredieten belopen 51.824.000 frank.

Het is tamelijk moeilijk, zoals wij het reeds hierboven zegden, een vergelijking te maken tussen de twee begrotingsjaren (1947 en 1948).

De teksten zijn immers niet meer dezelfde, wijl de kredieten een andere indeling hebben bekomen en ondergebracht zijn in andere hoofdstukken of overgenomen uit andere begrotingen.

Dit is het geval voor het krediet vermeld onder artikel 17 - 1 : Algemene prophylaxe.

Vroeger kwam dit krediet voor in de uitgaven van Sociale Voorzorg. Dit hoofdstuk bestaat niet meer.

Ziedaar een voorbeeld.

Hier volgt een ander : artikel 17 - 9 vermeldt een krediet van 12.050.000 frank bestemd voor vergoedingen aan de N. M. B. S. en aan de N. M. der Buurtspoorwegen ter compensatie van de door de Staat gevraagde verminderingen op het vervoer ten bate van de Belgische en Luxemburgse grote gezinnen.

In 1947 waren bedoelde kredieten uitgetrokken op de begroting van het Ministerie van Verkeerswezen.

UITZONDERINGSUITGAVEN

Hier wordt een merkelijke vermeerdering vastgesteld : 30.955.000 frank tegen 8.500.000 frank in 1947.

Weer geldt ten deze dezelfde opmerking als voor het vorige hoofdstuk.

De vermeerdering is meer schijn dan werkelijkheid.

Ziehier een bewijs er van : artikel 18 vermeldt een krediet van 10.000.000 frank.

Welnu dit krediet was vroeger vervat in de uitgaven voor materieel.

Deze rubriek bestaat niet meer in de nieuw ingerichte begroting voor 1948.

* * *

La commission constate avec une certaine amertume que le montant des crédits affectés à la défense de la Santé publique ne représentent guère 2 % du budget total de la nation malgré les augmentations comparées aux dépenses de l'an dernier.

Plusieurs voix se sont élevées contre l'insuffisance de crédits destinés à combattre la poliomyélite.

La commission estime qu'un « fonds de calamité » devrait être créé afin de permettre l'équipement indispensable si réellement on veut combattre cette maladie aux conséquences généralement graves et dispendieuse au surplus.

Aussi la commission a-t-elle été unanime à admettre un amendement à l'article 19—6 libellé comme suit :

Art. 19—6bis :

Frais d'installation de centres universitaires de traitements de poliomyélite et subventions à accorder aux victimes de cette maladie : 4.000.000 de francs.

En votant cet amendement la commission veut laisser le soin à M. le Ministre d'établir les règles fixant les conditions qui permettront l'équipement de centres de recherches ainsi que le montant des subventions qui seront accordées aux victimes de cette maladie dont les soins entraînent des frais considérables.

* * *

A propos du crédit d'un million destiné à l'entretien de Hofstade-Plage, la majorité de votre commission émet le vœu qu'après 1948 plus aucun crédit n'apparaisse au budget à ce sujet.

A partir de 1949 le comité de gestion d'Hofstade-Plage doit pouvoir se suffire à lui-même.

LA POLITIQUE DU LOGEMENT

Votre commission regrette que la question du logement qui fut débattue longuement l'année dernière n'ait pas encore reçu de solution.

La crise du logement sévit avec plus d'acuité que jamais dans notre pays.

Le nombre de sans-logis augmente sans cesse, sans compter que le nombre de personnes mal logées est incalculable.

Le problème est d'une angoissante réalité.

De Commissie betreurt enigszins, te moeten vaststellen dat het bedrag van de kredieten bestemd voor de verdediging van de volksgezondheid amper 2 % van 's Lands totale begroting omvatten, niettegenstaande de opvoeringen ten aanzien van de uitgaven van verleden jaar.

Verscheidene leden hebben gewezen op de ontoereikendheid van de kredieten ter bestrijding van de kinderverlamming.

De Commissie is de mening toegedaan dat een « rampenfonds » zou moeten ingesteld worden om de onontbeerlijke uitrusting mogelijk te maken, wil men wel degelijk de strijd aangaan tegen deze ziekte waarvan de gevolgen doorgaans zo ernstig zijn en zo duur komen te staan.

De Commissie heeft dan ook eenparig een als volgt luidend amendement bij artikel 19 - 6 aangenomen :

Art. 19 - 6bis.

Oprichtingskosten van universitaire centra voor de behandeling van de kinderverlamming en toelagen aan slachtoffers van deze ziekte.

Door de goedkeuring van dit amendement, wil de Commissie aan de h. Minister de zorg overlaten de regels vast te stellen tot bepaling van de voorwaarden om de uitrusting van de onderzoekscentra mogelijk te maken en tot bepaling van de tegemoetkomingen welke zullen verleend worden aan de slachtoffers van deze ziekte waarvan de verzorging aanzienlijke kosten veroorzaakt.

* * *

In verband met het krediet van één miljoen bestemd voor het onderhoud van Hofstade-Strand, brengt de meerderheid van uw Commissie de wens uit dat na 1948 geen krediet dienaangaande meer zou voorkomen in de begroting.

Met ingang van 1949 moet het Comité van beheer van Hofstade-Strand in staat zijn met eigen middelen rond te komen.

DE HUISVESTINGSPOLITIEK

Uw Commissie betreurt dat de aangelegenheid der huisvesting, die verleden jaar aan een ruime bespreking werd onderworpen, nog geen oplossing heeft gekregen.

De woningnood is nijpender dan ooit in ons land.

Het aantal personen zonder huisvesting neemt gestadig toe, zonder te spreken van het onberekenbaar aantal slecht gehuisveste mensen.

Het vraagstuk is werkelijk angstwekkend.

Nous nous trouvons toujours devant un déficit de plus de 300.000 habitations.

Comment ce déficit pourra-t-il être résorbé ou réduit dans un avenir aussi proche que possible.

Le prix de la construction reste à un taux très élevé, nonobstant le fléchissement enregistré dans le coût de la bâtisse.

Il serait illusoire de croire que l'initiative privée suffira pour réduire ce déficit. Même avec un système de primes alléchantes, l'apport privé restera faible parce que le prix de la construction sera encore trop élevé. La charge qui en découlera sera trop lourde pour les gens de condition modeste.

Notre ancien collègue, l'honorable M. E. Vinck, premier vice-Président du Sénat, se consacre quasi exclusivement à l'étude de ce douloureux problème.

Il vient de publier dans le n° 243 de mars-avril 1948 de la revue « Le Mouvement communal » un article dans lequel l'éminent homme d'œuvre établi un parallèle entre les charges du logement à différentes périodes d'avant la guerre et celle d'aujourd'hui.

Les conclusions émises par M. Vinck ne manquent pas d'intérêts.

« Il est illusoire », écrit-il, de croire que les pouvoirs publics, pourront, dans l'avenir, pour des centaines de mille logements, combler la différence, soit sous forme de primes ou de subsides ou de réduction de loyer. En effet, ces charges sont tellement énormes, qu'elles ne peuvent s'appliquer qu'à un petit nombre, alors que nous nous trouvons devant un déficit de 300.000 logements. »

Et l'auteur de cette étude voit le remède dans la diminution du coût de la construction, diminution sensible qui devrait provenir, de méthodes nouvelles, d'une technique nouvelle dans l'art de construire.

Tout le mal provient, en effet, du fait que personne n'ose construire, étant donné les prix trop élevés.

Baisser les prix au maximum, grâce à des études scientifiques, constitue le seul véritable remède efficace, le reste ne pouvant être que palliatif.

Cependant, il faut aller vite, très vite.

Il existe dans notre pays des institutions nationales qui sont très bien placées pour entreprendre pareilles études.

Au premier plan, nous placerons la Société Nationale des Habitations à Bon Marché, dont le rôle est précisément la construction des Habitations à Bon Marché.

De toestand wijst op een tekort van 30.000 woningen.

Hoe kan dit tekort geheel of gedeeltelijk verholpen worden binnen een zo nabije toekomst mogelijk?

De bouwkosten zijn steeds zeer hoog, al kan men vaststellen dat de prijzen enigszins teruglopen.

Het ware louter begoocheling zich in te beelden dat het particulier initiatief zal volstaan om dit tekort aan te vullen. Zelfs ten aanzien van een stelsel van aanlokkelijke premien, zal van particuliere zijde de krachtsinspanning zwak blijven, want de bouwkosten zullen nog steeds te hoog zijn. De last die er uit voortvloeit zal op kleine lui steeds te zwaar drukken.

Onze gewezen collega, de achtbare h. E. Vinck, eerste ondervoorzitter van de Senaat, wijdt zich nagenoeg uitsluitend aan dit pijnlijk vraagstuk.

Hij heeft zo pas in n° 243 van Maart-April 1948 van het tijdschrift « Le Mouvement Communal » een artikel gepubliceerd, waarin de grote ijveraar voor werken een vergelijking maakt tussen de lasten wegens huisvesting op verscheidene tijdperken vóór de oorlog en thans.

De conclusiën van de h. Vinck zijn niet van belang ontbloomt.

« Het is ijdel te geloven, zegt hij, dat de openbare machten, in de toekomst, een verschil van honderdduizenden woningen zullen aanvullen, door middel van premien, of subsidiën of verlaging der huurprijzen. Deze lasten zijn immers zo ongehoord, dat zij slechts kunnen toegepast worden op een klein aantal, terwijl wij voor een tekort van 300.000 woningen staan. »

De auteur van deze studie ziet het redmiddel in de vermindering van de bouwkosten, welke vermindering het gevolg zou moeten zijn van nieuwe methoden, van een nieuwe techniek in de bouwkunst.

Het hele kwaad spruit inderdaad voort uit het feit dat niemand durft bouwen gelet op de al te hoge prijzen.

De prijzen zo veel mogelijk naar beneden drukken dank zij wetenschappelijke studiën is feitelijk het enige doeltreffend middel en al de rest is maar lapmiddel.

Toch het is nodig vlug, zeer vlug te werk te gaan.

In ons land zijn er nationale instellingen, die opperbest geplaatst zijn om een dergelijke studie ter hand te nemen.

In de eerste plaats denken wij aan de Nationale Maatschappij voor goedkope woningen, die juist de opdracht heeft het bouwen van goedkope woningen.

Votre commission ne sous-estime pas l'effort fait en ce moment pour procurer du logement aux ouvriers mineurs.

Le programme gouvernemental s'élabore normalement.

Mais par le fait que l'effort de construction s'est porté sur les centres miniers, toutes les autres régions ont été dans l'impossibilité d'obtenir le moindre crédit.

L'aggravation de la crise de logements s'est donc compliquée, de plus belle.

Un membre de la commission voudrait connaître l'activité du Conseil Supérieur du Logement et de l'Habitation créé en 1946.

L'année dernière il avait été constaté que cet organisme n'avait encore rien apporté de tangible au point de vue des solutions à apporter à la crise du logement.

Force est de constater que nous en sommes encore à peu près au même point une année plus tard. Cependant, une solution rapide et efficace doit être trouvée.

Nous ne pourrions trop insister sur la gravité du problème.

Faut-il encore rappeler que la base d'une bonne hygiène, c'est l'habitation? Personne ne songera à nier l'influence que peut avoir sur l'état sanitaire en général un logement sain et non surpeuplé d'habitants?

On est effrayé quand on songe que plus ou moins un million de nos concitoyens sont aux prises avec les difficultés provoquées par la pénurie de logements.

Or, aussi longtemps qu'une situation semblable perdurera, aucune véritable politique familiale n'est possible.

Le Ministre de la Santé Publique et de la Famille se doit de placer cette question à l'avant-plan de ses préoccupations. Il a un grand, très grand rôle à remplir dans ce domaine.

Votre commission espère qu'il ne faillira pas à cette grande et noble mission.

Tous les membres de votre commission sont prêts à apporter leur collaboration à cette œuvre salvatrice.

La Haute Assemblée sera, elle aussi, nous n'en doutons pas, du même avis.

* * *

Au cours des débats qui ont eu lieu en commission, celle-ci a été amenée à examiner les conceptions qui doivent présider à la construction de maisons d'habitation.

Uw Commissie onderschat geenszins de poging die thans gedaan wordt om huisvesting te verschaffen aan de mijnwerkers.

Het regeringsprogramma wordt normaal uitgewerkt.

Doch daar de krachtsinspanning naar de mijnsireken ging, was het voor alle andere gewesten onmogelijk het minste krediet te bekomen.

De woningnood heeft dan ook een verdere uitbreiding genomen.

Een lid van de Commissie zou inlichtingen willen bekomen omtrent de bedrijvigheid van de Hoge Raad voor volkshuisvesting en woningen die in 1946 werd ingesteld.

Verleden jaar werd vastgesteld dat bewust organisme nog niets tastbaars had verwezenlijkt inzake oplossing van de woningnood.

Wij moeten constateren dat wij na verloop van één jaar nagenoeg nog op hetzelfde punt staan. Een spoedeisende en doeltreffende oplossing is echter geboden.

Men kan niet genoeg aandringen op de ernst van het vraagstuk.

Is het nodig er nog op te wijzen dat de woning de grondslag van een goede hygiëne is? Niemand zal er nog aan denken de invloed te betwisten die een gezonde en niet overbevolkte huisvesting kan hebben op de gezondheidstoestand in het algemeen.

Men schrikt als men er aan denkt dat nagenoeg één miljoen van onze medeburgers af te rekenen hebben met moeilijkheden, die te wijten zijn aan het tekort aan woongelegenheden.

Zolang dergelijke toestand voortduurt is geen echte familiale politiek mogelijk.

De Minister van Volksgezondheid en van het Gezin heeft de plicht deze aangelegenheid op het voorplan zijner hoofdbekommelingen te plaatsen. Hij heeft ten deze een grote, ja een zeer grote rol te vervullen.

Uw Commissie hoopt dat hij in deze grote en edele opdracht niet zal te kort schieten.

Al de leden van uw Commissie bieden graag hun medewerking aan voor deze heilvolle taak.

Wij twijfelen er niet aan of de Hoge Vergadering is dezelfde mening toegedaan.

* * *

In de loop van de debatten die plaats hadden in de Commissie, werd deze er toe gebracht een onderzoek te wijden aan de opvattingen die moeten voorzitten bij het bouwen van woonhuizen.

Ce qui a préoccupé le plus les commissaires, c'est la recommandation qu'elle désire faire afin que toutes les conditions d'hygiène soient respectées.

L'exposition de la maison doit toujours faire l'objet d'un choix judicieux. Il faut éviter de construire à des endroits insalubres. La Direction générale de l'urbanisme ne se fait pas faute du reste de veiller à ce que cette condition soit généralement remplie.

L'eau doit être prévue partout, aussi bien aux étages qu'au rez-de-chaussée, ce qui facilitera l'installation de salles de bain.

L'électricité doit pouvoir permettre l'usage, de tous les appareils électriques susceptibles d'alléger la tâche de la femme ménagère.

Il faut veiller également à ce qu'un réseau d'égouts existe à proximité des constructions afin de permettre l'évacuation systématique des eaux usées.

Evidemment, votre commission a examiné ce problème sous l'angle de la bonne hygiène, facteur essentiel d'un bon état sanitaire, répétons-le.

Elle se rend compte que le plus urgent est de construire des logements.

Cependant, l'application de certaines règles énoncées ci-dessus n'auraient guère de répercussions sur le prix de revient.

Il faut voir grand et loin, car ce n'est pas en quelques années que la crise de logement sera vaincue et il faut profiter de la nécessité qu'il y a de construire un grand nombre d'habitations pour donner à celles-ci le maximum de salubrité et de commodité.

LES DISTRIBUTIONS D'EAU

Rappelons que la S.N. des Distributions d'Eau a été créée par la loi du 26 août 1913. Elle avait pour but l'étude, la constitution et l'exploitation des services de distribution d'eau.

Il est bon de rappeler qu'elle a été l'origine de cette loi, qu'elles furent les intentions du législateur et de quelle manière la loi a été appliquée.

Les grandes villes et agglomérations avaient de leur propre initiative, constitué leurs services de distribution d'eau; certaines, telles Anvers, Louvain et Namur, sous forme de concession à des sociétés privées.

Dans la lutte contre la fièvre typhoïde et pour le standard de vie de notre population, la généralisation du service de distribution d'eau public et contrôlé s'était avéré indispensable.

De commissieleden waren er hoofdzakelijk om bekommerd ten eerste aan te bevelen dat alle gezondheidsvoorwaarden zouden nagekomen worden.

De ligging van het huis moet steeds aanleiding geven tot een oordeelkundige keuze. Bouwen op ongezonde plaatsen dient vermeden. De Algemene Directie van stedenbouw laat overigens niet na er voor te waken dat doorgaans aan deze voorwaarde wordt voldaan.

Water dient overal voorzien zowel op de verdiepingen als op de begane grond, om zodoende de installatie van badkamers te vergemakkelijken.

Electriciteit moet het mogelijk maken alle elektrische toestellen te bezigen, die de taak van de huisvrouw kunnen verlichten.

Er dient ook op gelet dat een rioleringsnet in de nabijheid der gebouwen bestaat om de stelselmatige afvoer van de afvalwaters mogelijk te maken.

Het spreekt vanzelf dat uw Commissie dit vraagstuk onderzocht heeft van uit het standpunt der hygiëne, die, zeggen wij het andermaal, de hoofdfactor is voor een goede gezondheidstoestand.

Zij geeft er zich rekenschap van dat het hoogst spoedeisend is woningen te bouwen.

Weliswaar zou de toepassing van sommige hiervoren aangehaalde regels maar weinig inwerken op de kostende prijs.

Het is nodig een ruime en verreikende kijk op de gelegenheid te hebben, want de woningnood zal niet in een paar jaren opgelost worden en de gelegenheid dat veel huizen moeten gebouwd worden dient ook te baat genomen om aan dezelve een maximum aan salubriteit en gerieflijkheid te geven.

WATERVEROORZIENING

Wij herinneren eraan dat de N. M. voor Watervoorziening door de wet van 26 Augustus 1913 werd opgericht. Zij had tot doel diensten voor watervoorziening te bestuderen, op te richten en te exploiteren.

Het is niet ongelegen er op te wijzen hoe deze wet ontstaan is, welke de bedoelingen van de wetgever waren en hoe de wet toegepast werd.

De grote steden en agglomeraties hadden op eigen initiatief diensten voor watervoorziening opgericht; sommige steden, — onder meer Antwerpen, Leuven en Namen, — onder de vorm van concessies aan private ondernemingen.

Bij de strijd tegen de typhuskoorts en tot bevordering van de levensstandaard van onze bevolking was het volstrekt noodzakelijk gebleken de openbare en gecontroleerde diensten voor watervoorziening te veralgemenen.

Ainsi qu'il est mentionné dans l'exposé des motifs, la plupart des services existants, considérés séparément, donnaient généralement satisfaction, mais vu dans son ensemble on constatait de nombreuses déficiences.

La nécessité s'imposait donc de résoudre le problème dans son ensemble, de la manière la plus économique. Il était indiqué de créer à cette fin un seul organisme national et de l'équiper complètement pour qu'il puisse remplir convenablement son rôle.

La S.N. était ainsi créée et recevait comme première mission de faire l'inventaire des réserves aquifères du pays et d'élaborer le programme pour la répartition judicieuse de ces réserves pour les diverses régions du pays.

Un premier capital de 500.000 francs-or a été souscrit dans ce but par l'Etat et les neuf provinces.

Dans notre rapport sur le même sujet en 1947, nous avons fait la démonstration que la S.N. disposait d'un monopole de fait.

A part la province d'Anvers, tout le reste du pays était placé sous la gestion de la S.N.

L'esprit de la loi ne fut pas toujours respecté : des auteurs de projets privés se sont accrochés à des communes, lesquelles ne furent pas toujours suffisamment éclairées, et qui, par leur attitude particulariste, entravèrent les solutions régionales.

Si l'Etat veut s'opposer à des gaspillages, il est évident que le monopole de la S.N. doit être renforcé légalement. Pour aboutir à ce résultat, il est nécessaire de supprimer les concessions qui, à l'heure présente, se trouvent encore aux mains de sociétés privées.

La distribution d'eau doit être un service public sous contrôle permanent en ce qui concerne l'hygiène publique.

Le fonctionnement de la S.N. est des plus avantageux pour les communes. Elle est à la fois l'ingénieur, l'entrepreneur, le banquier des communes ainsi que le gérant des régies communales de distribution d'eau.

Ce serait alourdir ce rapport que de s'étendre trop longuement sur le fonctionnement de la S.N.

Les membres de la Haute Assemblée sont certainement au courant du système pratiqué par la S.N.

Depuis la libération, tous les efforts ont été déployés systématiquement pour apporter, secteur par secteur, la solution régionale au problème de l'eau potable.

Des études d'ensemble ont été élaborées pour tracer à l'occasion d'un nouveau départ, les grandes lignes de l'alimentation en eau.

Zoals in de memorie van toelichting wordt onderstreept, gaven het merendeel van de bestaande diensten, afzonderlijk beschouwd, over het algemeen voldoening, maar alles bijeen konden toch talrijke tekortkomingen worden aangestipt.

Het bleek dan ook noodzakelijk het vraagstuk in zijn geheel, op de meest zuinige manier op te lossen. Het bleek geboden met dat doel één enkel nationaal organisme op te richten en het volledig uit te rusten opdat het behoorlijk zijn rol zou kunnen vervullen.

De N. M. werd derhalve opgericht en kreeg als eerste opdracht : de inventaris op te maken van de in het land voorhanden zijnde waterbronnen, een programma op te maken voor een oordeelkundige verdeling van die reserves ten behoeve van de verschillende streken van het land.

Een eerste kapitaal van 500.000 frank werd met dat doel door de Staat en de negen provincies onderschreven.

In ons verslag over hetzelfde onderwerp, in 1947, hebben wij aangetoond dat de N. M. over een feitelijk monopolie beschikte.

Behalve de provincie Antwerpen, was heel het overige van het land onder het beheer van de N. M. geplaatst.

De geest van de wet werd niet altijd nageleefd : makers van private ontwerpen hebben soms gemeenten aangeklampt en deze waren niet steeds voldoende voorgelicht of hebben door hun particularistische houding, een gewestelijke oplossing belemmerd.

Het ligt voor de hand dat, indien de Staat verspillingen wil tegengaan, het monopolie van de N. M. langs wettelijke weg moet worden versterkt. Om die uitslag te bereiken is het nodig een einde te maken aan de concessies die thans nog in de handen van private ondernemingen berusten.

De watervoorziening moet een openbare dienst zijn die, op het stuk van de openbare hygiëne, onder voortdurende controle staat.

De werking van de N. M. is uiterst voordelig voor de gemeenten. De N. M. is tegelijk de ingenieur, de ondernemer, de bankier van de gemeenten alsmede de beheerder van de gemeentelijke regieën voor watervoorziening.

Al te breedvoerig over de werking van de N. M. uitweiden zou dit verslag overlasten.

De leden van de Hoge Vergadering zijn ongetwijfeld niet onkundig van de regeling die door de N. M. wordt toegepast.

Sedert de bevrijding heeft men zich allerwege ingespannen, om, sector per sector, systematisch, gewestelijke oplossingen te vinden voor het vraagstuk van de voorziening in drinkwater. De kwestie werd in haar geheel onder ogen genomen wanneer het er op aankwam, bij de uitvoering van een nieuw ontwerp, de grote lijnen van de watervoorziening vast te leggen.

Le programme est établi pour la plus grande partie de la Flandre occidentale, en corrélation avec le Tournaisis, pour le Nord de la Flandre occidentale en rapport avec la Flandre orientale, pour le Hainaut, pour le Brabant et le Sud de la province d'Anvers, pour Liège, pour le Limbourg et la plus grande partie de la province de Namur.

On ne peut certainement pas dire que la S.N. reste en défaut pour son programme.

A ce jour 60% environ de la population, groupée principalement dans les grandes agglomérations, est alimentée en eau potable. Pour la Hollande, ce chiffre se montait déjà en 1939 à 86%. En Angleterre, 30% de la population rurale, soit 3% seulement de la population totale, demeure dans des contrées encore dépourvue de distribution d'eau.

Suivant le plan quinquenal, dont la S.N. a déjà commencé la réalisation, il sera possible dans notre pays de faire monter le pourcentage de 60% à 71.5% (non compris la province d'Anvers).

Evidemment, la réalisation de ce plan coûte de l'argent. La dépense est évaluée à 500 millions par an.

Ce serait cependant une politique maladroite de vouloir freiner l'activité de la S.N. tant au point de vue hygiénique qu'au point de vue économique.

En ce qui concerne ce dernier point, il conviendra de préciser que les distributions d'eau doivent être mise à l'avant-plan des travaux publics. On a déjà cité dans différents milieux le chiffre de 500.000 logements à construire endéans les dix années à venir, c'est-à-dire 25% de ce qui existe actuellement.

Il est manifeste que la plupart de ces nouvelles habitations seront construites, de préférence en dehors des grandes cités, principalement donc là où les distributions d'eau n'existe pas.

En ces endroits, la proportion de nouvelles maisons deviendra probablement plus élevée. A proportion égale, chaque nouveau réseau dessert donc 25% d'habitations nouvelles. Le plan quinquenal précité prévoit l'alimentation de plus de 900.000 habitants ou 180.000 par an, ce qui correspond à plus de 40.000 raccordements particuliers. De ces 40.000, il y en aura certainement 10.000 pour de nouveaux logements.

De cette simple analyse, on voit tout de suite que le problème de la distribution d'eau mérite un examen des plus bienveillant.

En conclusion, votre commission souhaite le retour à l'application pleine et entière de la loi du 26-8-1913, qui veut fixer un monopole de fait pour la S. N.

Het programma is uitgewerkt voor het grootste gedeelte van West-Vlaanderen, in aansluiting met het Doornikse voor het Noorden van West-Vlaanderen in verband met Oost-Vlaanderen, voor Henegouwen, voor Brabant en het Zuiden van de provincie Antwerpen, voor Luik, voor Limburg en voor het grootste gedeelte van de provincie Namen.

Het kan alleszins niet gezegd worden dat de N. M., op het stuk van de uitvoering van haar programma, in gebreke blijft.

Tot op heden is 60 % van de bevolking, hoofdzakelijk in de grote agglomeraties gegroepeerd, van drinkwater voorzien. Voor Nederland bedroeg dat cijfer, in 1939 reeds, 86 %. In Engeland woont slechts 30 % van de plattelandsbevolking, of slechts 3 % van de totale bevolking, in streken die nog geen watervoorziening hebben.

Volgens het vijfjarenplan, met de uitvoering waarvan de N. M. reeds een aanvang heeft gemaakt, zal het mogelijk zijn in ons land dat percentage van 60 % tot 71,5 % op te voeren (de provincie Antwerpen niet inbegrepen).

Voorzeker, de verwezenlijking van dat plan kost geld. De uitgave wordt op 500 miljoen per jaar geraamd.

De bedrijvigheid van de N. M. willen remmen ware echter een onhandige politiek, zowel op hygiënisch als op economisch gebied.

Wat dit laatste punt betreft, dient onderstreept dat, bij het uitvoeren van openbare werken, de watervoorziening op het voorplan behoort te treden. In verschillende milieu's heeft men er reeds op gewezen dat, binnen de tien volgende jaren, 500.000 woongelegenheden zullen moeten worden gebouwd, dat wil zeggen, 25 % van de thans bestaande woongelegenheden.

Het is een feit dat het merendeel van deze nieuwe woningen bij voorkeur buiten de grote agglomeraties zullen worden opgetrokken, voornamelijk daar waar nog geen watervoorziening bestaat.

Op deze plaatsen zal het getal der nieuw gebouwde huizen, naar verhouding waarschijnlijk hoger zijn. Bij gelijke verhouding, bedient dus elk nieuw net 25 % nieuwe woongelegenheden. Bedoeld vijfjarenplan voorziet watervoorziening voor meer dan 900.000 inwoners, of 180.000 per jaar, hetgeen overeenstemt met meer dan 40.000 particuliere aansluitingen. Op die 40.000 zullen er zeker 10.000 voor nieuwe woningen zijn.

Uit deze bondige toelichting blijkt onmiddellijk dat het vraagstuk van de watervoorziening een alleszins welwillend onderzoek verdient.

Tot besluit wenst uwe Commissie de terugkeer tot de volledige en integrale toepassing van de wet van 26-8-1913, die een feitelijk monopolie ten behoeve van de N. M. wil vestigen.

Elle souhaite l'introduction dans la loi du monopole légal, par une légère modification de la législation actuelle.

Elle estime que le plan quinquenal de la S.N. doit être réalisé complètement sans retard et sans entrave.

Les crédits indispensables doivent être mis à sa disposition par priorité, tant dans l'intérêt de l'hygiène que de l'économie du pays.

Le gouvernement qui réalisera ces différents points aura pleinement servi les intérêts de la communauté.

LES EGOUTS

De nombreuses villes et communes ne disposent pas d'un réseau d'égouts convenable. Certaines même en sont absolument dépourvues.

On conçoit facilement dès lors qu'il est assez difficile de faire observer les règles de l'hygiène la plus élémentaire dans ces localités.

Les eaux usées sont évacuées au moyen d'égouts à ciel ouvert, ce qui est, on en conviendra, un moyen très favorable à la propagation de certains microbes.

Au budget extraordinaire on trouve, il est vrai, d'assez importants crédits destinés à la construction de gros travaux d'hygiène, tels l'égout collecteur de la vallée de la Woluwe pour 24.000.000 de francs; l'égout collecteur dans la vallée du Molenbeek et du Pontbeek pour 32 millions de francs; travaux de construction d'un égout collecteur et d'une station d'épuration des eaux usées dans la partie S.-O. de la côte à exécuter par la « Tussengemeentelijke Vereniging voor de Zuivering der Afvalwaters van de Zuid-Westerkust », crédit voté : 10 millions.

Ceci constitue les principaux crédits votés et destinés à la création d'égouts collecteurs.

C'est tout ce que nous trouvons dans les crédits destinés à la création d'égouts.

La commission, unanime, considère qu'au point de vue de l'hygiène publique, une campagne de vulgarisation et d'encouragement devrait être entreprise par le Département, en vue de promouvoir partout la construction généralisée des égouts. D'abondants subsides devraient être consentis aux communes pour ces réalisations.

Dans tous les cas, lorsqu'il s'agit de construire des maisons, il faudrait, avant toute chose, prévoir la construction d'égouts.

Zij verlangt het wettelijk monopolie in de wet te zien invoeren, door een lichte wijziging van de thans bestaande wetgeving.

Zij is van oordeel dat het vijfjarenplan volledig, zonder verwijl en zonder belemmering moet worden verwezenlijkt.

De daartoe volstrekt nodige kredieten moeten bij voorrang te harer beschikking worden gesteld, zowel in het belang van de volksgezondheid als van 's lands economie.

De regering die deze verschillende punten zal verwezenlijken zal ten volle de belangen van de gemeenschap behartigd hebben.

RIOLERING

Talrijke steden en gemeenten beschikken nog over geen behoorlijke riolering. Sommige hebben er zelfs hoegeenaamd geen.

Het is dan ook gemakkelijk te begrijpen dat het vrij moeilijk is de regels van de meest elementaire hygiëne in die gemeenten te doen naleven.

Het afvalwater spoelt weg langs open riolen en dergelijk stelsel is, dit ligt voor de hand, een uitstekend middel om de verspreiding van sommige microben te bevorderen.

Op de buitengewone begroting komen wel is waar betrekkelijk aanzienlijke kredieten voor, bestemd voor het uitvoeren van grote werken die met de volksgezondheid verband houden, onder meer de hoofdriool van de vallei van de Woluwe, voor 24.000.000 frank, de hoofdriool in de vallei van de Molenbeek en van de Pontbeek voor 32.000.000 frank; werken tot het bouwen van een hoofdriool en van een station tot zuivering van het afvalwater in het Z.-W. gedeelte van de kust, werk dat zal uitgevoerd worden door de « Tussengemeentelijke Vereniging voor de Zuivering der Afvalwaters van de Zuid-Westerkust », waarvoor een krediet van 10 miljoen werd goedgekeurd.

Dit zijn de voornaamste goedgekeurde kredieten die voor het aanleggen van hoofdriolen zijn voorzien.

Dit is alles wat wij, op het gebied van kredieten, voor het aanleggen van riolen aantreffen.

De Commissie is eenparig van oordeel dat, op het gebied van de volksgezondheid, een vulgarisatie- en aanmoedigingscampagne door het Departement zou moeten gevoerd worden, ten einde te bereiken dat overal rioleringen zouden worden aangelegd. Ruime subsidies zouden aan de gemeenten moeten worden toegekend om die werken te helpen verwezenlijken.

Overal, telkens als men huizen wil bouwen, zou men er zich eerst om moeten bekommeren riolen aan te leggen.

Il ne faut plus que se renouvellent certaines erreurs commises dans le passé, c'est-à-dire construire des dizaines de maisons ouvrières dans un même quartier avant de s'assurer que les eaux usées pourront être évacuées.

La commission, unanime, souhaite que le Département ait son attention portée sur cet aspect de l'hygiène publique.

LA DESTRUCTION DES IMMONDICES

Dans notre pays, en général, nous ne sommes nuile part en ce qui concerne la destruction des immondices.

Dans presque toutes les villes et agglomérations on en est encore réduit à faire le ramassage plus ou moins régulièrement des déchets de toutes natures et de les déposer à un endroit quelconque.

Sans compter les grosses difficultés que rencontrent la plupart des administrations communales pour trouver l'endroit favorable à ces dépôts, ceux-ci sont parfois exposés à proximité de maisons habitées.

Faut-il dire que pareilles pratiques sont très nuisibles aux règles d'une bonne hygiène!

Nous n'irons pas jusqu'à exposer ici les inconvénients graves que cette façon d'agir présente, chacun étant convaincu qu'il s'agit là de méthodes qui ne devraient plus exister.

Mais ici nous rencontrons inévitablement le pouvoir communal à qui incombe l'organisation et le fonctionnement de ce service.

Or, la plupart des villes et grosses communes se trouvent dans une situation financière tellement obérée qu'il leur est matériellement impossible de concevoir et de réaliser un système de destruction systématique des immondices.

Somme toute, la carence que nous déplorons à ce sujet provient, avant tout, de la mauvaise situation financière de nombreuses communes.

Le Département de la Santé Publique qui, à l'hygiène publique, dans ses attributions, se doit cependant de se pencher sur cet important problème et d'apporter une aide efficace aux villes et communes qui voudraient réaliser un service moderne qui les débarrasserait d'un gros souci d'abord, et qui enleverait aux populations la crainte d'être incommodé par les dépôts d'immondices.

Het mag niet gebeuren dat sommige vergissingen, die in het verleden begaan werden, zich nog voordoen, namelijk dat tientallen arbeiderswoningen in een zelfde wijk worden gebouwd vooraleer men zich er van vergewist heeft dat het afvalwater zal kunnen afgevoerd worden.

De Commissie drukt eenparig de wens uit dat de aanvan het Departement op dit aspect van de volksgezondheid wordt gevestigd.

VUILNIS

In ons land hebben wij ongeveer niets bereikt op het gebied van de vernieling van vuilnis.

In nagenoeg al de steden en agglomeraties heeft men er nog niets anders op gevonden dan min of meer regelmatig de afval van alle aard weg te halen en hem op de ene of andere plaats te storten.

Niet alleen ontmoeten de gemeentebesturen heel wat moeilijkheden om een geschikte plaats te vinden waar zij die vuilnis kunnen storten, maar bovendien worden die stortplaatsen soms in de nabijheid van bewoonde huizen aangelegd.

Is het wel nodig te onderstrepen dat dergelijke praktijken bezwaarlijk met de regels van een goede hygiène te verenigen zijn?

Wij willen er ons van onthouden de ernstige bezwaren te onderstrepen welke dergelijke handelwijze oplevert; eenieder immers is er van overtuigd dat dergelijke methodes niet meer zouden mogen bestaan.

Maar hier betreden wij onvermijdelijk het terrein van de gemeentelijke bevoegdheid want aan de gemeente behoort het voor de inrichting en de werking van die dienst te zorgen.

Wein, het merendeel van de steden en volkrijke gemeenten verkeren in zulke benarde financiële toestand dat het hun materieel onmogelijk is een regeling uit te werken en te verwezenlijken die een systematische vernieling van het vuilnis zou mogelijk maken.

Door de band is de gebrekkige toestand die wij betreuren vóór alles te wijten aan de slechte financiële toestand van talrijke gemeenten.

Het Departement van Volksgezondheid, dat de openbare hygiène onder zijn bevoegdheid heeft, heeft evenwel tot plicht dat belangrijk vraagstuk onder ogen te nemen en een doeltreffende hulp te verlenen aan de steden en gemeenten die bereid zouden blijken een moderne dienst in te richten die hen enerzijds van een niet te onderschatten bekommernis zou verlossen, en anderzijds een einde zou maken aan de vrees der bevolking door de vuilnishopen gehinderd te worden.

L'EDUCATION DE L'HYGIENE

En présence de M. le Ministre, la commission a examiné longuement la politique qui devrait être suivie dans le but de propager dans les masses les règles de l'hygiène.

M. le Ministre est d'accord pour dire que la propagande doit être faite de façon à frapper les esprits.

Tous les moyens appropriés doivent être employés.

Le Département ne désire pas imposer des méthodes de propagande déterminées.

Il conviendrait de s'adresser à des groupements tels la Croix-Rouge, les groupes de jeunesse, etc, etc pour donner le plus grand rendement à la propagande.

Un membre suggère de reprendre la croisade de la santé comme cela s'est fait à travers le pays il y a une dizaine d'années.

Notre commission unanime s'est déclarée favorable au renouvellement d'une belle campagne de propagande.

M. le Ministre a promis de s'intéresser à cet aspect du problème.

Au surplus, le crédit porté à l'article 17—1 a été augmenté de 1.250.000 fr. dans le but précisément d'amplifier la propagande en faveur de l'hygiène.

LA LUTTE CONTRE LA TUBERCULOSE

Si intéressante que soit cette question, votre commission avait d'abord estimé que les commentateurs du rapport de la Commission de la Chambre étaient amplement suffisants et qu'il n'y avait pas lieu d'y revenir dans un chapitre spécial.

Aussi, nous nous garderons bien de redire ici ce qui a déjà été exprimé dans le document n° 477 de la Chambre des Représentants.

Cependant l'intervention d'un membre n'a pas permis de nous maintenir à ces dispositions.

En effet, un commissaire s'est montré très étonné, pour ne pas dire plus, de la façon dont de récentes dispositions ministérielles traitent les assurés à la Sécurité Sociale lorsque la nécessité exige le placement dans un sanatorium ou un préventorium d'un membre de leur famille, à l'intervention de la Ligue Nationale Belge de Défense contre la Tuberculose.

Brusquement, sans avertissement préalable, l'O.N. a porté à la connaissance des organismes chargés de l'appli-

GEZONDHEIDSOPVOEDING

In aanwezigheid van de h. Minister, heeft de Commissie een langdurig onderzoek gewijd aan de politiek welke zou dienen gevolgd om de gezondheidsregelen bij het volk te verspreiden.

De h. Minister is het er mede eens dat de propaganda derwijze moet geschieden dat zij indruk op de geesten maakt.

Alle geschikte middelen moeten worden aangewend.

Het Departement wenst geen bepaalde propagandamethoden op te dringen.

Er zou een beroep worden gedaan op groeperingen, zoals het Rode Kruis, de jeugdgroepen, enz., om aan de propaganda de grootste trefkracht te geven.

Een lid stelt voor de kruistocht voor de gezondheid, welke een tiental jaren geleden doorheen het land werd gehouden, te hervatten.

Uw Commissie was zulke propagandavoering eenparig genegen.

De h. Minister heeft beloofd zich om dit uitzicht van het vraagstuk te bekommeren.

Overigens werd het op art. 17-1 uitgetrokken krediet met 1.250.000 fr. vermeerderd, met het doel de gezondheidpropaganda te verruimen.

TUBERCULOSEBESTRIJDING

Hoe belangwekkend dit vraagstuk ook is, eerst was uw Commissie van oordeel dat de bedenkingen van het verslag der Kamercommissie ruim volstonden en dat er niet diende op teruggekomen in een bijzonder hoofdstuk.

Wij zullen er ons dus ook van onthouden hier te herhalen wat reeds in het Gedr. St. n° 477 van de Kamer der Volksvertegenwoordigers is gezegd.

Evenwel heeft de tussenkomst van een lid ons verhinderd bij die stelregel te blijven.

Inderdaad, een commissielid gaf uiting aan zijn grote verwondering, om niet meer te zeggen, over de wijze waarop de jongste ministeriële voorschriften de verzekeren van de maatschappelijke zekerheid behandelen wanneer een lid van hun gezin in een sanatorium of preventorium moeten opgenomen worden door toedoen van de Belgische Nationale Bond voor Teringbestrijding.

Onverwacht heeft het N. W. ter kennis van de met de toepassing der V. Z. I. belaste organismen gebracht.

cation de l'A.M.I. que les subsides qui avaient été accordés jusqu'au 31-12-47 à tous les hospitalisés étaient réservés aux seuls assurés libres en cas d'hospitalisation dans les préventoria et les sana.

Le budget n'était pas encore voté à la Chambre lorsque cette information a été portée à la connaissance des organismes assureurs.

Puisqu'il apparaissait que c'était l'insuffisance de crédits qui avait déterminé M. le Ministre à réglementer l'octroi des subsides en ce domaine, un amendement de 6.500.000 + 8.000.000, soit 14.500.000 fr. a été déposé à la Chambre et voté à l'article 14-1, par la majorité des députés.

Votre commission se réjouit de ce vote et acte avec satisfaction la déclaration de M. le Ministre disant qu'il n'est pas opposé à l'octroi des subsides aux hospitalisés. Il estime toutefois qu'il y a lieu de simplifier les formalités, ce qui ne peut être que favorable à tous ceux qui doivent avoir recours aux préventoria et sana.

La Commission souhaite que pour le budget de 1949 la mise au point soit faite.

LA REFORME DE L'ASSISTANCE PUBLIQUE

Cette question semble bien être au point mort.

Après les protestations véhémentes des C.A.P. visées par les mesures tendant à les incorporer dans un système d'intercommunalisation; après que l'actuel ministre de la Santé Publique et de la Famille eut décidé non pas le retrait, mais de suspendre simplement les effets de l'arrêté décrétant la création d'intercommunales des C.A.P. dans les grandes agglomérations; la question est restée en veilleuse.

Les C.A.P. continuent donc comme par le passé à remplir tant bien que mal leur mission essentielle, c'est-à-dire l'assistance publique.

Malheureusement si la loi est la même pour tous, il n'en est plus ainsi dès que l'on passe à l'application.

Des C.A.P. sont très pauvres, elles ont de maigres ressources malgré les subsides communaux. Les indigents des localités se trouvant dans ce cas sont mis à la portion congrue.

A l'inverse de ce qui précède, dans la commune voisine la C.A.P. dispose de ressources abondantes ce qui lui permet d'être beaucoup plus large vis-à-vis des secourus.

Il se fait également que certains C.A.P., bien que disposant de ressources appréciables, le manque de sens

dat de toelagen, welke tot 31-12-1947 aan alle gehospitaliseerden werden verleend, voortaan nog alleen aan de vrije verzekerden bij opneming in preventoria en sanatoria zouden worden toegekend.

De begroting was in de Kamer nog niet aangenomen toen de verzekeringsorganismen dat bericht ontvingen.

Vermits gebleken is dat het de ontoereikendheid der kredieten was die de h. Minister er toe geleid heeft de verlening van toelagen ten deze te regelen, werd een amendement betreffende 6.500.000 fr. + 8.000.000 fr., d.i. 14.500.000 fr., bij de Kamer op artikel 14-1 ingediend en door de meerderheid der volksvertegenwoordigers goedgestemd.

Uw Commissie verheugt zich over die stemming en neemt met voldoening akte van de verklaring van de h. Minister dat hij niet gekant is tegen het verlenen van toelagen aan de gehospitaliseerden. Hij is evenwel van oordeel dat de formaliteiten dienen vereenvoudigd, wat slechts voordelig kan zijn voor al degenen die in preventoria en sanatoria dienen opgenomen.

De Commissie wenst dat dit in de begroting van 1949 zal geregeld zijn.

HERVORMING VAN DE OPENBARE ONDERSTAND

Die kwestie schijnt op een dood punt te zijn gekomen.

Na het hevig protest van de C.O.O., die beoogd waren door maatregelen om ze in een intercommunaal stelsel op te nemen, na de beslissing van de huidige Minister van Volksgezondheid en van het Gezin om de gevolgen van het besluit tot inrichting van intercommunale C.O.O. in de grote agglomeraties, niet in te trekken doch eenvoudig op te schorten, is die aangelegenheid hangende gebleven.

De C.O.O. zetten dus zoals voorheen, zo goed en zo kwaad het gaat, hun voornaamste taak, de openbare onderstand, voort.

Ofschoon de wet voor allen gelijk is, is dit spijtig genoeg niet meer het geval zodra zij wordt toegepast.

Sommige C. O. O. zijn zeer arm; ondanks de gemeentelijke toelagen beschikken zij slechts over karige middelen. De armlastigen van zulke gemeenten moeten het met weinig stellen.

Daarentegen beschikt de C. O. O. van een naburige gemeente over overvloedige middelen, waardoor zij zich tegenover de behoeftigen veel vrijgeviger kan tonen.

Ht gebeurt ook dat sommige C. O. O., ofschoon zij over aanzienlijke middelen beschikken, bij gemis van

social, prive les malheureux des secours dont ils ont cependant un impérieux besoin.

Ne fut-ce que sous cet angle, une réforme de la loi organique sur les C.A.P. s'impose.

L'intercommunalisation semble rencontrer peu de faveur jusqu'à présent, il y aurait cependant d'excellentes choses à réaliser.

En attendant, certains membres estiment qu'une révision partielle de la loi de 1925 s'impose.

Il conviendrait de remplacer le système actuel en ce qui concerne les secours aux indigents par un régime plus rationalisé où la solidarité pourrait trouver une large application.

La Solidarité Sociale Nationale devrait faire place aux C.A.P. en ce qui concerne les secours puisqu'il semble bien que nous ne sommes pas prêts de réaliser cette solidarité quand il s'agit d'hôpitaux, maternités, orphelinats, hospices, etc

Votre commission croit pouvoir réitérer la suggestion qu'elle avait faite l'année dernière.

Elle demande au Gouvernement en général mais à M. le Ministre de la Santé Publique et de la Famille, en particulier, de bien vouloir s'attacher à trouver la bonne formule qui permettrait de réaliser d'abord la justice distributive en matière de secours aux indigents.

LES HOPITAUX

Après l'échec du projet d'intercommunalisation des hôpitaux, l'étude de l'équipement sanitaire du pays a été confiée à une commission spéciale qui elle-même s'est divisée en plusieurs sous-commissions.

A la demande de plusieurs membres de votre commission, nous avons demandé à être mis en possession des conclusions des travaux de la commission spéciale.

Nous donnons en annexe du présent rapport les dites conclusions telle que M. le Ministre a bien voulu nous les faire parvenir.

Au cours de l'examen de ce chapitre, il nous a été révélé que certaines administrations publiques ont introduit auprès des instances compétentes des projets de réalisation d'hôpitaux ou de maternités et qu'après deux années d'attente elles en sont toujours au point mort.

Certains membres expriment le vœu de voir le Département mettre à la disposition des organismes publics qui

maatschappelijke zin, de ongelukkigen verstoken houden van de steun waaraan zij evenwel dringend behoefte hebben.

Alleen reeds uit die gezichtshoek bezien, blijkt een hervorming van de organieke wet op de C. O. O. geboden.

De intercommunalisatie blijkt tot nog toe weinig aanhang te vinden, ofschoon uitstekende dingen zouden kunnen verwezenlijkt worden.

Intussen zijn sommige leden van oordeel dat een gedeeltelijke herziening van de wet van 1925 nodig is.

Het huidig stelsel van de steunverlening aan armlastigen zou door een meer gerationaliseerd stelsel, waarin de solidariteit een ruimere toepassing zou vinden, moeten vervangen worden.

De vaderlandse maatschappelijke solidariteit zou de plaats moeten ruimen voor de C. O. O. ten aanzien van de steunverlening, vermits wij niet geneigd schijnen die solidariteit te betuigen wanneer het gaat om ziekenhuizen, kraaminrichtingen, wezenhuizen, oude-liedengestichten, enz.

Uw Commissie meent de wenk, welke zij vorig jaar gegeven heeft, te moeten vernieuwen.

Zij vraagt aan de Regering, in het algemeen, en aan de h. Minister van Volksgezondheid en van het Gezin, in het bijzonder, er zich op toe te leggen om een goede formule te vinden, waardoor de verdelende rechtvaardigheid in zake steunverlening aan behoeftigen allereerst zou kunnen tot stand komen.

DE ZIEKENHUIZEN

Na de mislukking van het plan tot intercommunalisatie van de hospitalen, werd de studie van de gezondheidsuitrusting van het land opgedragen aan een bijzondere commissie, welke zich in verschillende subcommissies heeft gesplitst.

Op verzoek van meerdere commissieleden, hebben wij gevraagd naar de conclusies van de werkzaamheden der speciale commissie.

Als bijlage tot dit verslag nemen wij die besluiten op, zoals zij ons door de heer Minister werden toegezonden.

Tijdens het onderzoek van dit hoofdstuk werd ons medegedeeld dat sommige openbare besturen bij de bevoegde instanties plannen tot verwezenlijking van ziekenhuizen en kraaminrichtingen hebben ingediend en dat deze na twee jaar nog steeds op het dood punt staan.

Sommige leden drukken de wens uit dat het departement typeplannen, die aan de plaatselijke omstandig-

veulent construire, des plans modèles, répondant aux contingences locales, et aux nécessités de l'endroit tel que cela se pratique en Angleterre par exemple.

Si le ministère veut prendre semblable initiative, il contribuera certainement dans une large mesure à faire gagner un temps précieux aux pouvoirs publics.

L'ŒUVRE NATIONALE DE L'ENFANCE

Bien que la question eut été traitée longuement dans le rapport de la Chambre, notre commission y a consacré un examen sérieux.

La chose en vaut la peine, non seulement à cause de l'importance de l'œuvre elle-même mais aussi en raison de l'important crédit mis à sa disposition.

On aura sans doute remarqué que le crédit de l'O.N.E. s'élève à 257 millions ce qui représente 40 % du budget total du Département.

L'année dernière votre rapporteur avait écrit, ensuite des remarques faites en commission, ce qui suit :

« Préoccupée d'ailleurs avant tout de la santé de l'enfance, la Commission à l'unanimité, demande au Ministère d'être informée régulièrement des résultats obtenus dans le secteur protection de l'enfance, notamment en ce qui concerne les fluctuations de la morbidité et de la mortalité infantiles, de la morti-natalité, et aussi de tous les efforts faits et des résultats obtenus en matière de protection de la maternité. »

Malgré les promesses qui nous ont été faites chaque fois par le ministre responsable, nous constatons une fois de plus que rien n'a été fait, ce qui nous oblige à répéter ce que nous avons déjà dit, à savoir que le contrôle parlementaire est rendu très difficile, sinon impossible.

Nous croyons pourtant savoir que les documents présentés par l'administration de l'O.N.E., au bureau de l'Œuvre, à son Conseil Supérieur de l'Enfance sont très complets et donnent tous les renseignements réclamés par la Commission. Nous supposons que les mêmes documents sont communiqués ou peuvent être communiqués au département de la Santé Publique.

En conséquence, nous proposons que le Sénat décide, une fois de plus, d'inviter M. le Ministre de la Santé Publique, de publier désormais en annexe à son budget et in-extenso, le budget complet de l'O.N.E.

heden en noodzakelijkheden beantwoorden, ter beschikking van de bouwlustige openbare lichamen zou stellen, zoals zulks bij voorbeeld in Engeland gebeurt.

Zo het ministerie zulk initiatief wil nemen, dan zal het voorzeker in een ruime mate bijdragen tot een kostbare tijduitsparing door de openbare besturen.

NATIONAAL WERK VOOR KINDERWELZIJN

Hoewel de kwestie uitvoerig werd behandeld in het verslag van de Kamer, heeft onze Commissie er een ernstig onderzoek aan gewijd.

De aangelegenheid loont de moeite, niet alleen wegens de belangrijkheid van het werk zelf, maar ook wegens het groot bedrag van het krediet dat te zijner beschikking gesteld is.

Men zal wellicht hebben opgemerkt dat het krediet van het N. W. K. 257 miljoen belooft, hetgeen 40 t.h. van de totale begroting van het Departement vertegenwoordigt.

Verleden jaar heeft uw verslaggever, naar aanleiding van de in de Commissie geopperde aanmerkingen, het volgende geschreven :

« Vóór alles begaan om de gezondheid van het kind, vraagt de Commissie eenparig aan het Ministerie geregeld ingelicht te worden over de uitslagen in de sector kindbescherming verkregen, namelijk voor wat betreft de schommelingen van de kinderziekten, de zuigelingensterfte, de doodgeboorte, en bovendien, over al de gedane pogingen en verkregen resultaten op gebied van bescherming van het moederschap. »

Ondanks de beloften die ons telkenmale door de verantwoordelijke Minister gedaan werden, stellen wij eens te meer vast dat niets gedaan werd, hetgeen ons verplicht te herhalen wat wij reeds gezegd hebben, nl. dat de parlementaire controle zeer moeilijk, zoniet onmogelijk gemaakt wordt.

Wij menen nochtans te weten dat de door het Bestuur van het N. W. K. bij het bureau van het Werk, bij de Hoge Raad voor Kinderwelzijn ingediende documenten zeer volledig zijn en al de door de Commissie geëiste inlichtingen verstrekken. Wij veronderstellen dat dezelfde bescheiden aan het Departement van Volksgezondheid medegedeeld worden of kunnen worden.

Bijsgevolg stellen wij voor, dat de Senaat eens te meer zou beslissen de Minister van Volksgezondheid te verzoeken voortaan, als bijlage op zijn begroting, en in extenso, de volledige begroting van het N. W. K. te laten verschijnen.

Nous n'ignorons pas que l'exécution de ce budget est soumise au contrôle de la Cour des comptes et du délégué permanent du ministre des Finances.

Cependant la publication du document, tel que nous le demandons, permettra au Parlement d'avoir une vue complète sur le fonctionnement de cette importante œuvre paraétatique à laquelle un subside important est confié en vue de la protection de l'enfance.

En ce qui concerne les colonies d'enfants débiles, nous profitons de la discussion de ce budget pour attirer spécialement l'attention de la Haute Assemblée sur la disproportion qui existe entre le nombre de colonies appartenant à des œuvres privées et celles appartenant et gérées en régie par l'O.N.E. même.

Plusieurs membres ont exprimé le désir que l'O.N.E. soit mise à même de remplir également en ce domaine d'une façon efficace le rôle que lui a confié la loi de 1919 en mettant à sa disposition les crédits nécessaires pour améliorer ses propres colonies et pour développer le nombre de celles-ci.

A ce propos, nous attirons l'attention du Sénat sur l'état lamentable dans lequel est laissée encore maintenant la colonie d'enfants débiles d'Oostduinkerke et appartenant à l'O.N.E. Cet établissement important situé au bord de la mer et qui peut héberger 225 enfants, ne peut être utilisé parce que l'O.N.E. ne parvient pas à obtenir du ministre compétent les crédits nécessaires en vue de la mise en ordre et de procéder aux réparations des installations.

De ce fait, nous ne risquons pas seulement de voir s'aggraver encore davantage les dommages résultant de la guerre et de l'occupation des bâtiments, mais nous avons également supprimé tout placement à la mer des enfants dont la santé réclame surtout ce genre de traitement.

Nous insistons tout particulièrement pour que le gouvernement mette tout en œuvre afin de permettre à l'O.N.E. de remettre les installations d'Oostduinkerke en état d'occupation et de rouvrir cette colonie pour le début de l'année 1949. Un membre désire qu'un pavillon destiné aux enfants asthmatiques soit réservé dans la colonie d'Oostduinkerke. Plusieurs membres regrettent que dans la populeuse et industrielle province de Hainaut, il n'y ait pas une colonie ouverte à tous. L'O.N.E. est appelée de plus en plus à rendre des services dans le domaine de la protection de l'enfance, c'est incontestable.

A plusieurs reprises déjà, des commissaires demandent une révision de la loi de 1919, notamment en ce qui concerne la représentation au sein des comités locaux.

Het is ons niet onbekend dat de uitvoering van die begroting aan de contrôle van het Rekenhof en van de vaste gemachtigde van de Minister van Financiën onderworpen is.

De bekendmaking van het document, zoals wij die vragen, zal het Parlement nochtans in staat stellen een volledige kijk op de werking van dit belangrijk semi-overheidslichaam te hebben, aan hetwelk een aanzienlijke subsidie wordt verleend met het oog op de bescherming van de kinderen.

Wat de koloniën voor zwakke kinderen betreft, nemen wij de behandeling van deze begroting te baat om de aandacht van de Hoge Vergadering bijzonder te vestigen op de wanverhouding tussen het aantal aan particuliere werken toebehorende koloniën en dat van de aan het N. W. K. zelf behorende en door hetzelfde in overheidsbedrijf beheerde werken.

Verscheidene leden hebben de wens geuit dat het N. W. K. in staat zou gesteld worden, op dit gebied eveneens, op doelmatige wijze de rol te vervullen die het bij de wet van 1919 opgedragen kreeg, door de nodige kredieten te zijner beschikking te stellen om de eigen koloniën te verbeteren en om het getal er van uit te breiden.

Dienaangaande vestigen wij de aandacht van de Senaat op de erbarmelijke staat waarin, nu nog, de kolonie voor zwakke kinderen te Oostduinkerke, aan het N. W. K. toebehorende, gelaten wordt. Deze belangrijke aan het strand gelegen instelling, die 225 kinderen kan opnemen, kan niet gebruikt worden omdat het N. W. K. er niet in slaagt van de betrokken brengen te verwezenlijken en de herstelling van de installaties uit te voeren.

Daardoor lopen wij niet alleen gevaar de door oorlogshandelingen en de bezetting aan de gebouwen toegebrachte schade te zien verergeren, maar hebben wij elk uitzenden naar zee van kinderen, wier gezondheid die soort van behandeling vooral vereist, eveneens afgeschaft.

Wij dringen er vooral op aan dat de Regering alles zou in het werk stellen om het N. W. K. de mogelijkheid te bieden om de installaties te Oostduinkerke in bewoonbare toestand te herstellen en die kolonie voor het begin van 1949 opnieuw open te stellen. Een lid verlangt dat voor aamborstige kinderen een paviljoen in de kolonie te Oostduinkerke zou voorbehouden worden. Verscheidene leden betreuren dat in de volkrijke industriële provincie Henegouwen er geen voor alle kinderen opgestelde kolonie bestaat. Het N. W. K. krijgt meer en meer opdrachten om diensten te bewijzen op het gebied van de bescherming van de kinderen, dit is onbetwistbaar.

Herhaalde malen reeds hebben commissieleden een herziening van de wet van 1919 gevraagd, inzonderheid wat de vertegenwoordiging in de plaatselijke comités betreft.

Ils considèrent en effet, du moins c'est l'avis de plusieurs membres de la Commission, que le rendement serait meilleur, sans l'éparpillement de nombreuses œuvres locales.

Il est souhaitable, disent-ils, que l'O.N.E. mette un terme à la dispersion des efforts.

Le problème de la protection de l'enfance est chose trop importante pour que nous n'ayons pas nos regards constamment fixés sur la façon dont nous désirons le résoudre.

Notre but doit être : vers plus d'efficacité avec tous les moyens dont nous disposons.

L'INSPECTION MEDICALE SCOLAIRE

Lors du dépôt du projet de budget à la Chambre, un article 17—2 portait un crédit de 50.000.000 de francs. Par la suite, un amendement présenté par le Gouvernement proposa la suppression de cet article.

Les 50 millions initialement prévus étaient destinés d'après le libellé de l'article, au « paiement des prestations pour la tutelle sanitaire des écoliers, pratiquée dans les centres de santé agréés ».

Le motif de la suppression de ce crédit est qu'il n'aurait pu être utilisé en 1948, le projet de loi sur l'inspection médicale scolaire n'étant pas encore déposé sur le bureau des Chambres.

Votre commission n'a donc pas à examiner cette année au moins, l'orientation que le Département désire donner à l'Inspection médicale scolaire. Toutefois, des membres de la commission estiment qu'un service comme celui-ci ne peut pas être laissé à la libre organisation de l'initiative privée.

En attendant, l'Inspection médicale scolaire reste ce qu'elle a été jusqu'à présent, illusoire. Elle constitue même un danger, parce qu'elle donne l'illusion aux parents que leurs enfants sont en parfait état de santé, alors qu'il n'en est rien.

L'Inspection médicale scolaire préoccupe au même titre que nous d'autres commissions : c'est ainsi que nous relevons dans l'excellent rapport de notre honorable collègue M. Matagne, rapporteur sur le budget de l'Instruction publique les phrases suivantes :

« Ce sujet de controverse est ancien, mais un commissaire tient à souligner que, bien que, depuis 25 ans,

Zij oordelen immers, zulks is althans de mening van de meeste commissieleden, dat de uitslag degelijker zou zijn, zonder de versnippering van talrijke plaatselijke werken.

Het is wenselijk, zeggen zij, dat het N. W. K. een einde make aan de verspreiding van haar krachtsinspanningen.

Het vraagstuk van de bescherming van de kinderen is een te belangrijke zaak opdat wij onze blikken niet voortdurend zouden gericht houden op de wijze waarop wij die wensen op te lossen.

Ons doel moet zijn : naar meer doelmatigheid met al de middelen waarover wij beschikken.

MEDISCH SCHOOLTOEZICHT

Het ontwerp van begroting, dat in de Kamer ter tafel werd gelegd, bevatte een artikel 17 - 2, dat een krediet van 50.000.000 frank voorzag. Nadien werd, in een door de Regering ingediend amendement, voorgesteld dat artikel te doen wegvallen.

De 50 miljoen, die aanvankelijk waren voorzien, moesten dienen om, zoals in het artikel te lezen stond, « de betaling te verzekeren van de prestaties voor de sanitaire voogdij der scholieren gedaan in de erkende gezondheidscentra ».

De reden van de afschaffing van dat krediet was, dat het in 1948 niet zou kunnen aangewend worden, daar het ontwerp van wet op het medisch schooltoezicht nog niet in het Parlement ter tafel was gelegd.

Aan uw Commissie behoort het derhalve niet, dit jaar althans te onderzoeken welke oriëntering het Departement aan het medisch schooltoezicht wenst te geven. Leden van de commissie zijn evenwel van oordeel dat de inrichting van een dienst zoals de hier bedoelde, niet vrijelijk aan het privaat initiatief mag worden overgelaten.

In afwachting blijft het medisch schooltoezicht wat het tot op heden is geweest, namelijk denkbeeldig. Het is zelfs een gevaar, omdat het aan de ouders de illusie geeft dat hun kinderen in uitstekende staat van gezondheid verkeren, terwijl dit hoegenaamd niet het geval is.

Andere Commissies hebben zich, op dezelfde gronden, bezorgd gemaakt om de kwestie van het medisch schooltoezicht : zo lezen wij in het uitstekend verslag van onze achtbare collega de h. Matagne, verslaggever voor de begroting van Openbaar Onderwijs, het volgende :

« Dit is reeds lang een voorwerp van betwisting, doch een commissielid houdt er aan te onderstrepen dat het

l'inspection médicale scolaire soit obligatoire, elle est, dans beaucoup de cas, inexistante.

» Cependant, affirme-t-il, — et le rapporteur sait qu'il dit vrai — il est des communes qui entendent organiser au mieux cette inspection. Pourquoi, dans ce cas, les Pouvoirs supérieurs mettent-ils des bâtons dans les roues? tant et si bien qu'on ne sait pas où on en est. C'est le Gouvernement qui a ordonné autrefois, et qui continue à imposer l'organisation de l'inspection médicale scolaire. Va-t-il leur permettre de réaliser ce but profondément humain?

» Dans telle commune, l'Inspection est presque au point. On y a réussi, par exemple, à dépister et à sauver dix-huit enfants que la tuberculose menaçait.

« Le Ministère de la Santé Publique dit : « Très bien ».

« Le Ministère de l'Instruction Publique dit : « Attendez. Ne faites rien pour le moment, car nous étudions le problème ».

» Alors, le Ministère de l'Intérieur, en examinant le budget communal, épingle la dépense et dit : « Je ne puis autoriser cette dépense aussi longtemps que vous n'aurez pas l'accord de l'Instruction publique.

» Il faut avouer que la compréhension des décisions devient parfois impossible pour des administrateurs communaux qui ont des initiatives.

» C'est dommage pour les enfants. »

Ce point de vue de la Commission de l'Instruction publique, votre commission le fait sien.

* * *

Toutefois, il nous plaît de signaler ici l'exemple de certaines communes qui, loin de prendre leur parti d'une situation aussi lamentable et dangereuse, se sont unies pour réaliser une initiative dont la valeur pratique s'affirme de plus en plus chaque jour.

Il s'agit de cinq communes du canton scolaire de Pâturages : Wasmes, Quaregnon, Pâturages, Flénu, Frameries, qui ont créé une « Intercommunale » pour l'organisation d'un Dispensaire cantonal d'Inspection médicale scolaire.

» Etudiée et mise au point au cours de l'année 1947 par des mandataires communaux, des médecins et des pédagogues, l'expérience a été commencée en 1948, et donne actuellement les plus grandes satisfactions.

medisch schooltoezicht, ondanks het feit dat het sinds 25 jaar verplichtend is, in tal van gevallen nog onbestaand is.

» Evenwel, bevestigt het lid — en de verslaggever weet dat het lid waarheid spreekt — zijn er gemeenten die dit toezicht zo goed mogelijk wensen in te richten. Waarom steken in dit geval de hogere overheden stokken in de wielen? Bij zoverre dat men niet weet hoe de zaak juist in elkaar zit. Het is de Regering die eertijds de inrichting van het schooltoezicht heeft voorgeschreven en die ze nog voorschrijft. Gaat zij de gemeenten in staat stellen om dit diep menselijk doel te verwezenlijken?

» In een bepaalde gemeente is het toezicht bijna volledig in orde. Men is er, bijvoorbeeld, in gelukt 18 kinderen die door tuberculose bedreigd werden, op te sporen en te redden.

» Het Ministerie van Volksgezondheid zegt : « Zeer goed. »

» Het Ministerie van Openbaar Onderwijs : « Wacht. Doet niets voor het ogenblik, want wij bestuderen het vraagstuk. »

» Dan brengt het Ministerie van Binnenlandse Zaken, bij haar onderzoek van de gemeentebegroting, de uitgaven naar voren en zegt : « Ik kan geen machtiging geven tot deze uitgaven, zolang gij de instemming van het Ministerie van Openbaar Onderwijs niet zult hebben. »

» Men dient te bekennen dat het soms voor de gemeentelijke bestuurders die initiatieven genomen hebben, onmogelijk wordt de beslissingen te begrijpen.

» Zulks is spijtig... voor de kinderen. »

Dat standpunt, dat het standpunt van de Commissie voor Openbaar Onderwijs is, wordt door uw Commissie bijgetreden.

* * *

Toch zijn wij zo vrij hier te wijzen op het voorbeeld van sommige gemeenten die, in plaats van zich bij een zo bedenkelijke en gevaarlijke toestand neer te leggen, zich verenigd hebben om een initiatief, waarvan de praktische waarde met de dag meer en meer naar voren treedt, te verwezenlijken.

Het geldt vijf gemeenten van het schoolkanton Pâturages : Wasmes, Quaregnon, Pâturages, Flénu en Frameries, die een « Intercommunale » hebben tot stand gebracht met het oog op de inrichting van een kantonnaal Dispensarium voor Medisch schooltoezicht.

De proefneming, die tijdens het jaar 1947 door gemeentelijke mandatarissen, geneesheren en opvoedkundigen werd bestudeerd en op touw gezet, werd in 1948 toegepast, en zij geeft thans zeer bevredigende resultaten.

En principe, elle consiste en un dispensaire cantonal installé à Pâturages et où fonctionne, à côté d'un médecin employé en full-time, un personnel d'infirmières et d'assistantes sociales.

Le dispensaire dessert une moyenne de 5.000 enfants.

L'Enseignement libre qui d'abord avait hésité, se rallia bientôt à l'entreprise, étant donné le succès que celle-ci rencontrait parmi la population.

D'autre part, toujours en vertu de ce même succès, certaines communes limitrophes ont demandé de participer à l'expérience. Mais les responsables ont refusé, conseillant plutôt à ces communes d'organiser à leur tour, un nouveau dispensaire cantonal, car la moyenne des enfants d'un canton scolaire représente à peu près la clientèle normale à laquelle un tel service peut faire honneur annuellement.

Les organisations ont tenu à ce que leur médecin soit employé à titre exclusif, car les expériences précédentes ont montré qu'un médecin employé en part-time dans de tels organismes, est toujours fatalement attiré par sa clientèle privée (les cas d'urgence, etc.), ce qui le porte souvent à se détacher de ses fonctions administratives.

* * *

Voici, en quelques mots, comment fonctionne le Dispensaire en question.

Toutes les classes du canton y défilent chacune à leur tour, suivant un ordre établi par l'infirmière chargée de l'organisation générale.

Les convocations sont lancées plusieurs jours auparavant, et les parents sont invités à remplir une fiche signalétique sur les antécédents de l'enfant, fiche qu'ils placent ensuite sous enveloppe fermée.

Toutes les écoles du canton indistinctement : écoles communales, écoles moyennes, école provinciale de la chaussure, sont admises au bénéfice de l'expérience.

Au jour dit, la classe se présente au dispensaire sous la conduite de l'instituteur, la plupart des enfants étant accompagnés d'un membre de leur famille.

L'enfant passe d'abord dans une salle de biométrie où une infirmière le soumet aux mensurations d'usage : taille, poids, etc., données qui sont consignées sur une fiche conservée au Centre.

In principe bestaat dat organisme uit een gemeentelijk dispensarium, dat te Pâturages gevestigd is, en waar, naast een « full-time » werkend geneesheer, een uit verpleegsters en maatschappelijke assistenten bestaand personeel te werk is gesteld.

Het dispensarium bedient gemiddeld 5.000 kinderen.

Het vrij onderwijs, dat zich aanvankelijk weifelend had betoond, sloot zich weldra bij de onderneming aan, wegens de bijval die zij bij de bevolking ontmoette.

Verder hebben sommige aanpalende gemeenten, ook weer omdat zij gemerkt hadden dat de proefneming slaagde, gevraagd er aan te mogen deelnemen. Maar de verantwoordelijke instanties hebben geweigerd hierop in te gaan; zij hebben echter aan die gemeenten de raad gegeven op hun beurt een nieuw kantonnaal dispensarium op te richten, want het gemiddelde van de kinderen van een schoolkanton vertegenwoordigt ongeveer de normale clientèle welke een dergelijke dienst jaarlijks behoorlijk kan bedienen.

De inrichters hebben er prijs op gesteld dat hun geneesheer uitsluitend bij hen zou werken, want uit de vroeger opgedane ervaring is gebleken dat een geneeskundige, die « part-time » in dergelijke organismen zijn functies uitoefent, onvermijdelijk door zijn private clientèle wordt aangetrokken (dringende gevallen, enz.) zodat hij er vaak toe gebracht wordt zich minder om zijn administratieve functies te bekommeren.

* * *

Ziehier, in korte woorden, hoe bedoeld dispensarium werkt.

Al de klassen van het kanton melden er zich elk om de beurt aan, volgens een regeling die door de met de algemene inrichting belaste verpleegster wordt bepaald.

De oproepingen worden verschillende dagen te voren rondgestuurd en de ouders worden verzocht een signalementfiche in te vullen omtrent de antecedenten van het kind; deze fiche steken zij dan onder een gesloten omleg.

Al de scholen van het kanton zonder onderscheid : gemeentescholen, middelbare scholen, provinciale school voor schoenmakers, worden toegelaten.

Op de bepaalde dag meldt de klas zich in het dispensarium aan, onder het geleide van de onderwijzer, terwijl het merendeel der kinderen door een lid van hun familie vergezeld zijn.

Het kind wordt eerst in de zaal voor biometrie geleid, waar de verpleegster de gebruikelijke metingen doet : gestalte, gewicht, enz.; deze gegevens worden alsdan opgetekend op een fiche die in het Centrum blijft berusten.

Puis, il passe, en compagnie de sa maman, au cabinet du médecin où a lieu une visite corporelle approfondie.

Ensuite, il passe dans une chambre noire, où le même médecin spécialiste en oto-rhino-laringologie se livre à un examen attentif de ses principaux organes des sens.

Selon les cas, l'ensemble de la visite dure souvent plus d'un quart d'heure, et a déjà permis de dépister bien des situations alarmantes parfois et qui, sans cela, fussent toujours restées inconnues aux parents et même aux maîtres.

Après la visite, l'infirmière chargée de la tenue des fiches remet au professeur de chaque classe, la liste des enfants avec quelques observations quant à la qualité de leur vue, ouïe, etc., toutes données dont un éducateur consciencieux ne peut manquer de tirer grand profit.

L'installation clinique déjà assez importante de ce dispensaire, sera achevée à l'avenir. Les examens ont été complétés dernièrement par la venue du car radiographique où tous les enfants ont passé successivement.

Trois remarques pour finir :

1) Il est bien entendu que l'intervention du médecin-inspecteur scolaire se limite à une visite-diagnostic et qu'il n'est pas question de traitement.

En cas d'affection ou d'insuffisance caractérisées, il se borne à recommander aux parents la consultation de leur médecin de famille ou de l'un ou l'autre spécialiste.

Comme tous les parents ne font pas toujours preuve à ce propos de la diligence nécessaire, on a cru bon de faire surveiller l'application de ces conseils par une assistante sociale qui, sur indications du Service, est tous les jours en visite dans les familles pour intervenir soit par voie de conseils, soit autrement afin que les recommandations du médecin soient régulièrement appliquées.

2) Etant donné la centralisation de ce service, les frais qu'il représente pour chaque commune ne dépassent pas trop ceux d'une inspection médicale scolaire traditionnelle, à cela près que cette fois, tout le monde se rend compte que ce n'est plus de l'argent dépensé en pure perte.

3) L'enthousiasme des parents a été tel que toutes les petites difficultés que l'on craignait au début — frais de déplacements, incidents, etc. — se sont trouvées aussitôt aplanies dans la pratique.

Daarna wordt het kind, in gezelschap van zijn moeder, naar het kabinet van de geneesheer gebracht, waar het aan een grondig lichamelijk onderzoek wordt onderworpen.

Daarna brengt men het in een donkere kamer, waar dezelfde geneesheer specialist in neus-, oor- en keelziekten, zijn voornaamste zintuigen grondig onderzoekt.

Naar gelang van de gevallen duurt het onderzoek in zijn geheel soms een kwartier, en herhaaldelijk is men er in geslaagd bedenkelijke gevallen te ontdekken die, zonder dat toezicht, voor de ouders en zelfs voor het onderwijzend personeel verborgen zouden zijn gebleven.

Na het bezoek, overhandigt de verpleegster die met het houden van de fiches belast is, aan de leraar van elke klas de lijst van de kinderen, samen met enkele opmerkingen over de gesteldheid van hun gehoor- of gezichtsvermogen, enz., gegevens die een gewetensvol opvoeder niet zal verzuimen ten nutte te maken.

De klinische uitrusting van dit dispensarium, die reeds betrekkelijk belangrijk is, zal later voltooid worden.

Een volledig onderzoek van al de kinderen was onlangs mogelijk toen, in de rondreizende Röntgenwagen, ze allen achtereenvolgens aan een radiologisch onderzoek konden onderworpen worden.

Drie opmerkingen om te eindigen :

1) Het is wel verstaan dat de tussenkomst van de geneesheer-schoolinspecteur tot een diagnose-onderzoek beperkt blijft en dat er geen spraak is van behandeling.

Blijkt het kind aan een bepaalde aandoening of defect te lijden, dan beperkt de geneeskundige zich er toe aan de ouders de raad te geven zich tot hun huisdokter of tot een specialist te wenden.

Daar niet al de ouders altijd bereid blijken die raad met de nodige spoed op te volgen, heeft men het gepast geacht door een maatschappelijke assistente te laten nagaan of die raad wel degelijk werd gevolgd; deze maatschappelijke assistente gaat elke dag, volgens de aanwijzing van de Dienst, op bezoek in de families om, ofwel door middel van raad, ofwel anderszins tussenbeide te komen opdat de aanbevelingen van de geneesheer regelmatig worden toegepast.

2) Wegens de centralisatie van de Dienst bedragen de kosten welke door elke gemeente te dragen zijn, niet merkkelijk meer dan de kosten van een gebruikelijk medisch schooltoezicht, met dit verschil echter dat, in het hier bedoelde geval, eenieder beseft dat het geen nutteloos weggegooid geld is.

3) De ouders waren zozeer met deze nieuwe regeling ingenomen dat al de kleine moeilijkheden die men bij de aanvang vreesde — verplaatsingskosten, incidenten, enz. — feitelijk onmiddellijk bleken uit de weg geruimd te kunnen worden.

Que représente en effet, même dans une région rurale, ce déplacement d'une fois par an, vers la ville voisine, si l'on est sûr d'y bénéficier de tous les avantages d'une telle consultation ?

D'ailleurs, au moment où tous les nouveaux programmes exigent du personnel enseignant beaucoup d'activités extra muros, les meilleurs instituteurs s'arrangent pour que ce déplacement lui-même ne soit pas du temps perdu.

EN CONCLUSION: Nous estimons qu'il y a là une expérience digne de retenir l'attention du Sénat.

Votre commission estime toutefois qu'une solution définitive devrait être trouvée avant la fin de l'année 1948.

L'EDUCATION PHYSIQUE ET LES SPORTS

De plus en plus la jeunesse s'oriente vers les sports et la pratique d'exercices physiques.

Indiscutablement, la pratique rationnelle de l'éducation physique, des sports et des activités de plein-air, a une action bienfaisante sur la santé publique.

A différentes reprises déjà, les gouvernements qui se sont succédé depuis la libération ont affirmé toute la sollicitude qu'ils portent à ce problème que nous voulons bien appeler essentiel pour la jeunesse.

Plus que jamais il importe d'être fort, autant physiquement que moralement.

La masse, la jeunesse surtout réclame des plaisirs sains et simples.

Lorsque l'on considère le subsidé prévu en faveur de l'éducation physique et des sports à l'art. 14—3 du budget, les crédits apparaissent insuffisants.

D'autant plus que les dispositions de l'arrêté du Régent du 5 mars 1948, « fixant les critères généraux des subventions de l'Etat accordées aux groupements d'éducation physique et de sport » indiquent que le crédit devra être réparti entre une multitude de groupements.

Plusieurs commissaires estiment que les subsides devraient aller aux véritables groupements d'éducation physique et non pas substituer à cette notion une autre définition dans laquelle serait compris les groupes de jeunesse. Néanmoins notre commission apprécie à sa juste valeur les sérieux efforts fait par le Département dans le but de trouver des critères permettant de répartir les

Wat betekent, inderdaad, zelfs op het platteland, een dergelijke verplaatsing, eens per jaar, naar de naburige stad, indien men er op mag rekenen al de voordelen van een zulkdanig consult te kunnen genieten ?

Trouwens, nu dat, volgens de nieuwe programma's, het onderwijzend personeel, ook buiten de school, allerhande activiteiten aan de dag moet leggen, regelen de beste onderwijzers het zo dat deze verplaatsing zelf geen verloren tijd wordt.

BESLUIT: Wij zijn van oordeel dat een dergelijke proefneming verdient aandachtig door de Senaat te worden gevolgd.

Uw Commissie vindt evenwel dat een definitieve oplossing vóór het einde van het jaar 1948 zou moeten gevonden worden.

LICHAMELIJKE OPVOEDING EN SPORT

Meer en meer richt de jeugd zich naar de sport en de praktijk van de lichaams oefeningen.

Ontegenzeglijk heeft de rationele beoefening van de lichamelijke opvoeding, van de sport en van de bedrijvigheid in open lucht een weldoende invloed op de openbare gezondheid.

Herhaaldelijk reeds hebben de regeringen, die elkaar sinds de bevrijding hebben opgevolgd, verklaard welke bezorgdheid zij dit vraagstuk, dat wij als van hoofdzaaklijk belang voor de jeugd willen betitelen, toedragen.

Meer dan ooit komt het er op aan sterk te zijn, zo op lichamenlijk als op zedelijk gebied.

De massa, de jeugd vooral, eist gezond en eenvoudig vermaak.

Wanneer men de toelage beschouwd die ten voordele van de lichamelijke opvoeding en de sport uitgetrokken is op artikel 14.3 van de begroting, dan schijnen de kredieten ontoereikend.

Zulks des te meer daar in het Regensbesluit van 5 Maart 1948 « houdende bepaling van de algemene criteria der Rijkstoelagen verleend aan de groeperingen voor lichamelijke opvoeding en sport », bepaald is dat het krediet zal moeten verdeeld worden over een menigte groeperingen.

Verschillende commissieleden menen dat de toelagen zouden moeten gaan naar de werkelijke groeperingen voor lichamelijke opvoeding, en dat dit begrip zou dienen vervangen te worden door een andere begripsomschrijving waaronder de jeugdgroeperingen zouden begrepen zijn. Evenwel beoordeelt uw Commissie naar hun juiste waarde de ernstige pogingen die door het Departement

subsidies entre les différents groupements pratiquant l'éducation physique et les sports.

En annexe de ce rapport nous publions le texte intégral de l'A.R. du 5 mars 1948 dont il est question ci-dessus.

LA FAMILLE

C'est en 1946 que le titre du Ministère de la Santé Publique a été complété par les mots « et de la Famille ».

L'année dernière il avait semblé que ce complément d'attribution au ministère, allait enfin avoir un commencement d'exécution.

Or, il faut reconnaître que peu de choses ont été réalisées jusqu'à présent.

Nous savons tous à la Commission que la tâche de l'honorable ministre n'a guère été facilitée.

Au moment où la Commission examine et discute le budget, les cadres devant composer la Direction de la Famille ne sont pas encore admis.

Il n'y a donc pas de personnel indispensable destiné à accomplir le travail incombant à ce service.

Faisant suite au désir exprimé par la Commission compétente de la Chambre nous insistons pour que avis favorable soit donné à M. le Ministre de la Santé Publique et qu'il puisse ainsi constituer les cadres indispensables au fonctionnement de cette nouvelle direction.

C'est devenu un lieu commun de dire qu'il manque dans notre pays une vraie politique familiale.

Toutes les compétences qui se sont penchées sur ce grave problème ont été d'accord pour le regretter tout en émettant chacun de leur côté des opinions aussi respectables les unes que les autres.

Bien que nous ne désirons nullement alourdir ce rapport et que nous voulons éviter les redites, il nous paraît nécessaire de reproduire ici les indications tirées du livre le « Droit à la Vie » du Dr Delaet, Secrétaire Général au Ministère de la Santé Publique et de la Famille.

« La Belgique connaît, depuis le dernier quart du siècle passé, une chute importante de sa natalité. Il naissait chez nous chaque année, vers 1871-1875, quelque 32 enfants par mille habitants; ce taux était un peu inférieur à 28 en 1901-1905, à peine supérieur à 20 en 1921-1925

werden gedaan om criteria te vinden die het mogelijk maken de toelagen te verdelen over de verschillende groeperingen die aan lichamelijke opvoeding en sport doen.

Als bijlage tot dit verslag publiceren wij de volledige tekst van het K. B. van 5 Maart 1948 waarvan hierboven sprake.

HET GEZIN

In 1946 werd de titel van het Ministerie van Volksgezondheid aangevuld met de woorden « en van het Gezin ».

Verleden jaar scheen het dat deze aan het Ministerie toegewezen bevoegdheid tenslotte een begin van uitvoering zou krijgen.

Doch, het dient erkend dat tot dusver slechts weinig verwezenlijkt is geworden.

Wij weten allen in de Commissie dat de taak van de geachte Minister niet erg vergemakkelijkt werd.

Op het ogenblik waarop de Commissie de begroting onderzoekt en bespreekt, zijn de kaders die de Directie van het Gezin moeten uitmaken, nog niet aanvaard.

Het onontbeerlijk personeel, bestemd om het werk te verrichten dat aan deze dienst is opgedragen, ontbreekt dus.

Als vervolg op een verlangen door de bevoegde Commissie van de Kamer geuit, dringen wij aan opdat er een gunstig advies zou geven worden aan de h. Minister van Volksgezondheid en dat hij aldus de kaders zou kunnen samenstellen die voor de werking van deze nieuwe directie onontbeerlijk zijn.

Het is een gemeenplaats geworden, te zeggen dat er in ons land een ware gezinspolitiek ontbreekt.

Al de bevoegde personen die zich met dit ernstig vraagstuk hebben ingelaten, zijn het eens geweest om zulks te betreuren, waarbij zij tevens elk van zijn kant meningen naar voren brachten, waarvan de ene zo eerbiedwaardig was als de andere.

Hoewel wij geenszins dit verslag wensen te overladen, en hoewel wij herhalingen willen vermijden, toch lijkt het ons noodzakelijk hier de aanwijzingen over te drukken die ontleend zijn aan het boek « Droit à la Vie » van Dr. De Laet, Secretaris-generaal van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin.

« Het geboortecijfer ondergaat in België sedert het laatste kwart van de vorige eeuw een belangrijke daling. Omstreeks 1871-1875 werden er bij ons ieder jaar ongeveer 32 kinderen per duizend inwoners geboren; dit bedrag was wat lager dan 28 in 1901-1905, en amper hoger dan

pour tomber aux environs de 15 en 1936. Il s'est maintenu au-dessus de ce chiffre jusqu'en 1939.

» Si l'on mesure les effets de cette chute sur la densité de la population, en calculant l'excédent des naissances sur les décès, on constate pour l'ensemble du pays, que l'on est passé de 84.000 en 1901 à 13.172 en 1939. Or, la mortalité fut elle-même, pendant cette période, en baisse continue.

» Si nos courbes de natalité et de mortalité se prolongeaient dans la même direction, la population belge serait, dans un siècle, réduite à environ 5.390.000 habitants, opérant ainsi une régression de quelque 3 millions de personnes.

» La combinaison de ces facteurs a profondément modifié la structure de la population belge au cours des soixante dernières années.

» Notons d'abord que la proportion des vieillards s'est notablement accrue, celle des jeunes ayant considérablement baissé. Le groupe purement consommateur, soit de 0 à 15 ans, est tombé de 2.267.019 unités en 1910 à 1.834.955 unités en 1940, soit en trente ans une chute de 19 %.

» Si nous considérons le groupe 15-25 ans, qui comprend la population active des prochaines années, nous le voyons passer de 1.319.100 unités en 1910 à 1 million 164.536 unités en 1940.

» A cette allure, en 1960, la tranche jeune, purement consommatrice, de notre population ne compterait plus que 1.662.425 unités et 1.443.276 en 1980. Aux mêmes années, le nombre de nos concitoyens pleinement actifs serait de 1.071.402 unités en 1960 et de 1.011.349 unités en 1980 pour la tranche 15-25 ans; de 2.813.526 unités en 1960 et de 2.528.612 unités en 1980, pour la tranche de 25 à 49 ans.

» D'autre part, les gens de plus de 50 ans, qui ne comptent que 2.112.076 personnes en 1940, seraient, en 1960, au nombre de 2.603.938. Ce vieillissement important de la population entraînera nécessairement des charges sociales très lourdes (pensions, frais de maladie et d'invalidité) en même temps qu'une réduction de productivité et de richesse nationale, donc de ressources fiscales. »

Cette citation est peut-être un peu longue, mais la question est tellement importante que nous n'avons pas hésité à la reproduire, désirant ainsi attirer l'attention de nos collègues sur les dangers qu'il y aurait de ne pas s'intéresser sérieusement aux problèmes que posera sous peu la dénatalité en Belgique.

Dans le document n° 477 de la Chambre on trouvera pp. 6 et 7, deux tableaux très significatifs à ce sujet.

20 in 1921-1925, om in 1936 tot omstreeks 15 te dalen. Het bleef boven dit getal tot in 1939.

» Zo men de gevolgen van die inzinking vergelijkt met de dichtheid van de bevolking, door het overschot van de geboorten op de overlijdens te berekenen, dan stelt men voor geheel het land vast, dat dit 84.000 bedroeg in 1901 en 13.172 in 1939. En nochtans nam de sterfte zelf, gedurende dit tijdperk, gestadig af.

» Indien de geboorte- en sterftecurven zich in dezelfde richting moesten voortzetten, dan zou de Belgische bevolking, binnen een eeuw, teruglopen tot ongeveer 5.390.000 inwoners, hetzij een afneming met ongeveer 3 miljoen personen.

» De gezamenlijke werking van die beide factoren heeft de structuur van de Belgische bevolking in de loop van de jongste zestig jaar grondig gewijzigd.

» Vooreerst valt op te merken, dat het aantal oude lieden in verhouding toegenomen is, terwijl dat van de jongeren merkelijk is gedaald. De louter verbruikende groep, gaande van 0 tot 15 jaar, is gedaald van 2.267.019 eenheden in 1910 op 1.834.955 eenheden in 1940, d.i., in dertig jaar, een daling met 19 t.h.

» Zo wij de groep van 15-25 jaar nemen, die de werkzame bevolking van de komende jaren omvat, dan zien wij deze verminderen van 1.319.100 eenheden in 1910 tot 1.164.536 eenheden in 1940.

» In dit tempo zou het jonge, louter verbruikende gedeelte van onze bevolking in 1960 nog slechts 1.662.425 eenheden tellen, en 1.443.276 in 1980. Op dezelfde jaren zou het aantal volledig werkzame medeburgers 1.071.402 eenheden bedragen in 1960 en 1.011.349 in 1980 voor de klasse 15-25 jaar; 2.813.526 eenheden in 1960 en 2.528.612 eenheden in 1980 voor de klasse van 25 tot 49 jaar.

» Anderzijds zouden de lieden boven 50 jaar, die slechts ten getale van 2.112.076 waren in 1940, in 1960 ten getale zijn van 2.603.938. Die belangrijke veroudering van de bevolking zal noodzakelijk zeer zware maatschappelijke lasten medebrengen (pensioenen, kosten wegens ziekte en invaliditeit) en tevens een vermindering van de productiviteit en van de nationale rijkdom, dus van de belastinginkomsten. »

Dit citaat is misschien ietwat lang, maar het vraagstuk is zo belangrijk dat wij niet gearzeld hebben het over te drukken, aldus de aandacht van onze collega's willende vestigen op de gevaren die er zouden in bestaan zich niet ernstig bezig te houden met de vraagstukken die de geboortedaling binnenkort in België zal doen rijzen.

In het gedrukt stuk n° 477 van de Kamer vindt men op blz. 6 en 7 twee zeer belangrijke tabellen in dit verband.

D'autre part, nous signalons que le Conseil Supérieur de la Famille fut créé par arrêté du Régent en date du 16-7-47.

Votre commission fait confiance au Conseil Supérieur de la Famille et espère que ses études aboutiront à des solutions susceptibles d'aider le Département à trouver les formules les meilleures pour le plus grand profit des familles et de la Nation.

CONTROLE DES DENREES ALIMENTAIRES

Nous clôturerons ce rapport par un rappel des doléances de la Commission à propos du contrôle des denrées alimentaires.

Le contrôle du lait, notamment devrait être renforcé, l'action de l'office du lait apparaissant tout à fait insuffisant. L'exemple donné dans le rapport de la Chambre, à propos des faits qui se sont passés dans une maternité du Nord de la France, démontre d'une façon indiscutable le rôle que remplit le lait dans l'alimentation des enfants.

Plusieurs membres de la Commission réclament aussi un contrôle sérieux vis-à-vis des manipulateurs de produits comestibles.

A propos du contrôle des viandes, nous nous permettons de reprendre à notre compte un passage du rapport de la Commission de la Chambre, lequel s'exprime comme suit :

« La Commission se permet de rappeler au ministre de la Santé Publique et de la Famille que dans la discussion du dernier budget, on lui avait demandé la création d'une estampille de provenance pour les conserves alimentaires et notamment les conserves de viande. Des règles d'hygiène aussi sévères que pour les abattoires devraient être prescrites en ce qui concerne l'outillage et le personnel des ateliers de fabrication de conserves. Ceux-ci ne sont soumis à aucun examen sanitaire avant leur entrée en fonctions; rares sont ceux qui reçoivent un équipement adéquat et bien conditionné, et la propreté de nombreux ateliers laisse fortement à désirer. »

Votre commission fait sienne ces remarques, lesquelles ne manquent pas de pertinence.

Et nous terminerons ce rapport en souhaitant vivement que le Ministère de la Santé Publique et de la Famille continue à développer tout ce qui est de nature à préserver la santé publique grâce à des crédits de plus en plus abondants que les représentants de la Nation se doivent de mettre à sa disposition. Nous sommes persuadés que le meilleur usage en sera fait. En attendant, nous

Anderdeels wijzen wij er op dat de Hoge Raad voor het Gezin bij Regentsbesluit van 16-7-1947 werd opgericht.

Uw Commissie stelt vertrouwen in de Hoge Raad voor het Gezin en hoopt dat de studies er van zullen leiden tot oplossingen die het Departement kunnen helpen om de beste formules te vinden tot het grootste voordeel van de gezinnen en van de Natie.

CONTROLE OP DE EETWAREN

Wij zullen dit verslag afsluiten door te herinneren aan de klachten van de Commissie in verband met de controle op de eetwaren.

De controle op de melk, inzonderheid, zou moeten versterkt worden, aangezien de werking van de Zuivel-dienst volledig ontoereikend schijnt. Het voorbeeld dat in het verslag van de Kamer werd gegeven in verband met feiten die zich hebben voorgedaan in een kraam-inrichting in het Noorden van Frankrijk bewijst ontegensprekelijk de rol die de melk in de voeding van de kinderen vervult.

Verschillende leden van de Commissie eisen eveneens een ernstige controle tegenover de personen die eetbare producten behandelen.

In verband met de vleescontrole zij het ons toegelaten voor onze rekening een passus van het verslag der Commissie van de Kamer over te nemen, luidende als volgt :

« De Commissie is zo vrij de heer Minister van Volksgezondheid en van het Gezin er aan te herinneren dat men hem, bij de behandeling van de vorige begroting, de invoering had gevraagd van een herkomststempel voor de ingeleide voedingswaren en inzonderheid voor de vleesconserven. Even strenge hygiënemaatregelen als voor de slachthuizen zouden moeten worden uitgevaardigd wat de uitrusting en het personeel geldt van de conservefabrieken. Vóór hun inwerkingtreden worden deze aan geen enkel gezondheidsonderzoek onderworpen en zeldzaam zijn die welke een passende en goed geschikte uitrusting bekomen; daarenboven laat de zindelijkheid van talrijke werkhuizen veel te wensen over. »

Uw Commissie maakt deze zeer rake opmerkingen tot de hare.

En wij zullen dit verslag sluiten met de levendige wens dat het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin verder zou blijven bevorderen al wat de openbare gezondheid kan vrijwaren, aan de hand van steeds overvloediger kredieten welke de vertegenwoordigers van de Natie tot plicht hebben tot zijn beschikking te stellen. Wij zijn er van overtuigd dat het beste gebruik er van zal

souhaitons que le maximum de rendement soit atteint par l'emploi de ceux qui lui sont octroyés actuellement.

* * *

Le budget est adopté à l'unanimité contre deux voix.

Le rapport est admis à l'unanimité des membres présents.

Le Rapporteur,
A. MOULIN.

La Présidente,
Mlle BAERS.

AMENDEMENT PRESENTE PAR LA COMMISSION

ARTICLE 19.

Ajouter un 6bis ainsi libellé :

Frais d'installation de centres universitaires de traitement de la poliomyélite et subventions à accorder aux victimes de cette maladie : 4.000.000 fr.

worden gemaakt. Ondertussen wensen wij dat het grootst mogelijk rendement bereikt worden door het gebruik van de kredieten die thans aan het Ministerie toegekend zijn.

* * *

De begroting werd bij eenparigheid min twee neenstemmen aangenomen.

Dit verslag werd aangenomen met algemene stemmen van de aanwezige leden.

De Verslaggever,
A. MOULIN.

De Voorzitster,
Mej. BAERS.

AMENDEMENT INGEDIEND DOOR DE COMMISSIE

ARTIKEL 19.

Een 6° alinea invoegen, luidend als volgt :

Kosten van inrichting van universitaire centra voor de behandeling van kinderverlamming en subsidiën toe te kennen aan de slachtoffers van die ziekte : fr. 4.000.000.

(29)

[N° 371]

ANNEXES

BIJLAGEN

ANNEXE I

QUESTIONS POSEES PAR LA COMMISSION
ET REPONSES DE M. LE MINISTRE

QUESTION N° 1 :

Quels sont les crédits mis à la disposition de la Société Nationale d'Habitations à Bon Marché et de la Société Nationale de la Petite Propriété terrienne ? Quel est pour chacune de ces sociétés le programme pour 1948 ? Y a-t-il pour chacune d'elle un programme établi à plus ou moins longue échéance ?

REPONSE :

**Société Nationale des Habitations et Logements
à bon marché.**

La « Société Nationale des Habitations et Logements à bon marché » ne dispose pas de fonds aux fins de financer la construction d'habitations pour compte des sociétés agréées par elle. Le financement de ses opérations a été fait dans le passé par les emprunts qu'elle a été autorisée à contracter ou à émettre conformément à des dispositions légales particulières (1er emprunt: 100 millions de francs, loi du 22 juillet 1927; 2e emprunt: 300 millions de frs, loi du 5 octobre 1928; 3e emprunt: 350 millions de frs, loi du 20 avril 1931; 4e emprunt: 300 millions de frs, arrêté royal du 8 novembre 1939; 5e emprunt: 1 milliard de frs pour la construction, exclusivement, d'habitations à l'usage d'ouvriers mineurs des charbonnages, arrêté-loi du 28 février 1947), comme par les ventes, pour plus de 600 millions de frs, de quelque 20.000 sur 60.000 habitations construites à son intervention.

Il n'y a plus rien de disponible, sauf un reliquat modique, sur ces ressources.

La question du financement ultérieur des opérations de cette institution fait à présent l'objet des préoccupations gouvernementales.

Société Nationale de la Petite Propriété Terrienne.

La « Société Nationale de la Petite Propriété Terrienne » est appelée à disposer, en 1948, d'un crédit de 100 millions de frs inscrit au projet de budget extraordinaire. Cette somme est engagée, d'ores et déjà, exclusivement pour des projets d'habitations nouvelles.

BIJLAGE I.

VRAGEN DOOR DE COMMISSIE GESTELD
EN ANTWOORDEN VAN DE H. MINISTER

VRAAG N° 1 :

Welke kredieten zijn ter beschikking gesteld van de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en van de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom ? Welk is, voor elk van die maatschappijen, het programma voor 1948 ? Bestaat er, voor elk ervan, een programma dat voor een min of meer lange termijn is opgesteld ?

ANTWOORD :

**Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen
en Woonvertrekken.**

De « Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken » beschikt niet over gelden om het bouwen van woningen voor rekening van de door haar erkende maatschappijen te financieren. Haar verrichtingen werden in het verleden gefinancierd door leningen tot het opnemen of uitschrijven waarvan zij gemachtigd was krachtens bijzondere wettelijke bepalingen : 1e lening : 100 miljoen fr., wet van 22 Juli 1927; 2e lening : 300 miljoen fr., wet van 5 October 1928; 3e lening : 350 miljoen fr., wet van 20 April 1931; 4e lening : 300 miljoen fr., K. B. van 8 November 1939; 5e lening : 1 milliard fr. voor het bouwen uitsluitend van woningen ten behoeve van de mijnwerkers der steenkolenmijnen, besluitwet van 28 Februari 1947, zomede door de verkoop, voor meer dan 600 miljoen fr., van zowat 20.000 op 60.000 door haar bemiddeling gebouwde woningen.

Van deze gelden is er niets meer beschikbaar, behoudens een gering overschot.

De kwestie van de verdere financiering der verrichtingen van deze instelling houdt thans de bezorgdheid van de Regering gaande.

Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom.

De « Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom » zal, in 1948, over een krediet van 100 miljoen beschikken, dat uitgetrokken is op het ontwerp van buitengewone begroting. Deze som is reeds nu vastgelegd, uitsluitend voor ontwerpen van nieuwe woningen.

Tant que ces deux institutions n'ont pas de certitude quant au montant des fonds qui seront mis à leur disposition, il ne leur est pas possible de procéder à l'établissement d'un programme valable pour une période déterminée. Il va sans dire que l'étendue de leurs réalisations est fonction de ce montant.

QUESTION N° 2 :

Monsieur le Ministre voudrait-il me dire combien de taudis recensés existaient au 1-1-1946? Combien en a-t-on fait disparaître depuis cette date?

REPONSE :

Taudis.

Il n'existe pas de statistique précise des taudis. Les estimations faites en son temps à ce sujet sont susceptibles de révision parce qu'elles n'ont pas été fondées sur des critères incontestables. L'augmentation sensible du nombre de taudis, par surpeuplement ou par nature, est due, présentement, à la pénurie d'habitations. Il résulte d'une communication de l'« Institut National de Statistique » que le dépouillement prochain du recensement des logements est de nature à apporter plus de clarté sous ce rapport. La circonstance que les taudis, en tant que tels, restent dépourvus, de plus, d'une définition valable qui en permette sans contestation possible le dépistage et le dénombrement, n'a pas échappé à l'attention de mon Département.

Il est institué au sein du « Conseil Supérieur du Logement et de l'Habitation » une section dite de « la lutte contre les taudis » qui a pour principal objet de me soumettre toutes suggestions pratiques aux fins de promouvoir graduellement la disparition de cette plaie sociale.

Il est possible que çà et là, à l'occasion, un taudis vienne déjà à disparaître. Si des taudis ont disparu depuis le 1er janvier 1946, ce ne peut être qu'en nombre absolument insignifiant. Il ne faut pas s'attendre pourtant, en ce moment, à une campagne systématique contre les taudis. Les habitations qui manquent sont à construire d'abord et les taudis, non susceptibles d'assainissement, ne sont à démolir qu'ensuite.

QUESTION N° 3 :

Existe-t-il une statistique permettant de connaître le nombre de logements manquants en Belgique?

REPONSE :

Le manque de logements.

Le manque de logements a fait l'objet d'estimations contradictoires et sujettes à caution, faute de critères précis pour l'établir.

Zolang deze beide instellingen geen zekerheid hebben in zake het bedrag der gelden die te hunner beschikking zullen gesteld worden, is het niet mogelijk een programma op te stellen dat voor een bepaald tijdperk zal geldig zijn. Het spreekt vanzelf dat de omvang van hun verwezenlijkingen in verhouding zal zijn met dit bedrag.

VRAAG N° 2 :

Zou de heer Minister mij willen zeggen hoeveel getelde krotwoningen er bestonden op 1-1-1946? Hoeveel heeft men er in die sinds die datum doen verdwijnen?

ANTWOORD :

Krotwoningen.

Er bestaat geen nauwkeurige statistiek van de krotwoningen. De vroeger in dit verband opgemaakte ramingen zouden moeten herzien worden omdat zij niet op onbetwistbare criteria gegrond waren. De aanzienlijke stijging van het aantal krotwoningen, door overbevolking of van nature, is, voor het ogenblik, te wijten aan de woningschaarste. Uit een mededeling van het « Nationaal Instituut voor de Statistiek » blijkt, dat de aanstaande bewerking van de woningtelling meer klaarheid zal brengen in dit verband. De omstandigheid dat er voor de krotwoningen als dusdanig bovendien nog steeds geen geldige begripsomschrijving bestaat, waardoor het mogelijk zou zijn ze zonder enige tegenspraak op te sporen en te tellen, is niet aan de aandacht van mijn Departement ontgaan.

In de schoot van de « Hoge Raad voor Huisvesting en Woningbouw » is er een afdeling opgericht genaamd « tot bestrijding van de krotwoningen », die als voornaamste doel heeft mij alle praktische suggesties voor te leggen, ten einde geleidelijk de verdwijning van deze sociale plaag te bevorderen.

Het is mogelijk dat er, hier en daar, bij gelegenheid, reeds een krotwoning verdwijnt. Zo er, sinds 1 Januari 1946, krotwoningen verdwenen zijn, dan kan zulks slechts in een volstrekt onbeduidend aantal zijn. Men dient zich evenwel, op dit ogenblik, niet aan een stelselmatige campagne tegen de krotwoningen te verwachten. Eerst dient door nieuwbouw voorzien in het tekort aan woningen, en slechts daarna moeten de krotwoningen die niet kunnen gezondgemaakt worden, afgebroken worden.

VRAAG N° 3 :

Bestaat er een statistiek die het mogelijk maakt het aantal in België ontbrekende woningen te kennen?

ANTWOORD :

Tekort aan woningen.

Aangaande het tekort aan woningen werden ramingen opgemaakt die tegenstrijdig zijn en niet volledig betrouwbaar, wegens het gebrek aan scherp omschreven criteria.

Quoi qu'il en soit, il est incontestable que la pénurie d'habitations est importante. D'où la justification d'un important programme de construction d'immeubles à assigner à la « Société Nationale des Habitations et Logements à bon marché », pour une période relativement longue. D'où la justification de l'encouragement à l'initiative privée aux fins de lui permettre de prendre la part qui lui est due dans l'industrie de la bâtisse.

La solution à la question du manque présent de logements est appelée à se manifester dans la réalité au fur et à mesure que se développera la conjugaison de l'initiative publique et de l'initiative privée dans ce domaine.

QUESTION N° 4 :

Le Gouvernement envisage-t-il une politique des prix de la construction ? Le prix de celle-ci reste toujours au coefficient 4,5 en moyenne. Quel est le coefficient d'augmentation pour : 1° main-d'œuvre ; 2° briques ; 3° ciment ; 4° fer ; 5° bois.

REPONSE :

Prix des constructions.

C'est la préoccupation constante du Commissaire du Gouvernement près la « Société Nationale des Habitations et Logements à bon marché » que de faire prendre, par celle-ci, toutes les mesures pratiques capables de susciter un abaissement sensible du prix de revient des constructions.

Il résulte d'une communication du Ministère des Affaires Economiques que le coefficient d'augmentation des prix — dits prix de départ de l'usine — est à présent de 3,75 à 3,80 pour la main-d'œuvre ; de 4 pour les briques dites de campagne et de 5 pour les briques dites de Boom ; de 2,8 pour le ciment ; de 3 pour le fer ; de 4,5 à 5 pour le bois.

QUESTION N° 5 :

Dans le programme esquissé en 1947, il était question de l'éducation des masses (politique du logement).

Quelles sont les mesures prises à ce sujet ?

REPONSE :

Education des masses.

Le « Conseil Supérieur du Logement et de l'Habitation » comprend une section qui a pour tâche de se saisir spécialement de toutes suggestions pratiques dans ce domaine.

La présidence de cette section est assumée par M. MESSINNE, directeur général honoraire de mon Département.

QUESTION N° 6 :

Où en est l'étude de l'intercommunication des C.A.P. ?

Hoe het ook zij, het is onbetwistbaar dat de woning-schaarste groot is. Daarin ligt de verantwoording van een belangrijk programma van woningbouw waarmee « de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken » moet belast worden voor een betrekkelijk lange termijn. Daarin ligt ook de verantwoording van de aanmoediging van het privaat initiatief, om dit laatste in staat te stellen zijn rechtmatig aandeel te nemen in het bouwbedrijf.

De oplossing van het vraagstuk van de huidige woningnood zal in werkelijkheid moeten omgezet worden naar mate de samenwerking van het openbaar en van het privaat initiatief zich op dit gebied zal ontwikkelen.

VRAAG N° 4.

Overweegt de Regering een politiek van de bouw-prijzen ? Staat de prijs daarvan nog steeds gemiddeld op coëfficiënt 4,5 ? Welk is de verhogingscoëfficiënt voor : 1° werkkrachten ; 2° baksteen ; 3° cement ; 4° ijzer ; 5° hout.

ANTWOORD

Bouwprijzen.

De aanhoudende bezorgdheid van de Regeringscommissaris bij de « Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken » bestaat er in, deze laatste alle praktische maatregelen te doen treffen die tot een aanzienlijke verlaging van de kostprijs van het bouwen kunnen leiden.

Uit een mededeling van het Ministerie van Economische Zaken blijkt, dat de verhogingscoëfficiënt der prijzen — zogenaamde prijs af fabriek — is tegenwoordig 3,75 tot 3,80 voor de werkkrachten, 4 voor de zogenaamde boerenbaksteen en 5 voor de zogenaamde Boomse steen ; 2,8 voor cement ; 3 voor ijzer, 4,5 tot 5 voor hout.

VRAAG N° 5 :

In het in 1947 uitgestippelde programma was er sprake van de opvoeding der massa's (woningpolitiek). Welke maatregelen zijn er in dit verband getroffen ?

ANTWOORD :

Opvoeding der massa's.

De « Hoge Raad voor Huisvesting en Woningbouw » omvat een afdeling die tot taak heeft mij speciaal alle praktische suggesties op dit gebied voor te leggen.

Het voorzitterschap van deze afdeling wordt waargenomen door de heer Messinne, Ere-Directeur-generaal van mijn Departement.

VRAAG N° 6 :

Hoe ver staat het met de studie van intercommunalisatie der C. O. O. ?

REPONSE :

**Etat actuel de l'intercommunalisation
des Commissions d'Assistance Publique.**

Le Département est resté fidèle à la ligne de conduite que Monsieur le Ministre s'est tracée depuis mars 1947 et demeure hostile à l'intercommunalisation forcée des Commissions d'Assistance Publique. Il n'entre pas dans les intentions du Département d'imposer à un groupe de C. A. P. la création, par voie d'autorité, d'une intercommunale d'assistance.

Il en est autrement cependant en ce qui concerne la création libre et volontaire des intercommunales d'assistance publique. Lorsque les Commissions d'Assistance Publique souhaitent la création de pareilles intercommunales, le Département ne s'y oppose pas en principe.

Jusqu'à présent, seules les communes du Grand-La Louvière ont demandé et obtenu la création d'une intercommunale à but spécial. D'autres agglomérations, telles que Anvers, sont actuellement en pourparlers avec le Département en vue de la création d'une intercommunale à but spécial.

QUESTION N° 7 :

Art. 12-3. Subsidies aux C.A.P. et organisations d'assistance sociale. Comment va se faire cette répartition? Quels sont les critères adoptés pour déterminer le montant du subsidy? Quel sera le montant du subsidy par indigent secouru?

REPONSE :

Article 12-3 : Subside d'aide sociale aux Commissions d'Assistance Publique et aux organismes d'assurance sociale en faveur des indigents.

Le crédit inscrit est destiné, d'une part, à couvrir les frais d'intervention de l'Etat dans la mutualisation des indigents.

L'honorable membre se souviendra qu'une circulaire ministérielle du 17 décembre 1947 a recommandé aux Commissions d'Assistance Publique de promouvoir, dans la mesure du possible, l'affiliation des indigents auprès de Mutuelles, en qualité d'assurés libres. Faisant suite à cette circulaire, un arrêté du Régent du 20 mars 1948 a prévu une intervention de l'Etat à concurrence de 50 % dans les frais qu'occasionne aux Commissions d'Assistance Publique l'application de la dite circulaire.

D'autre part, le même crédit est destiné à rembourser aux Commissions d'Assistance Publique les sommes dont l'Etat est débiteur et qui ont été distribuées aux indigents en exécution de la réglementation sur le Secours Civil.

ANTWOORD :

**Huidige stand van de intercommunalisatie
der commissie van openbare onderstand.**

Het Departement is getrouw gebleven aan de gedragslijn die de heer Minister sinds Maart 1947 heeft gevolgd en het blijft gekant tegen de gedwongen intercommunalisatie der Commissies van Openbare Onderstand. Het ligt niet in de bedoeling van het Departement aan een groep van C.O.O. de oprichting, langs overheidsweg, van een onderstandsintercommunale op te leggen.

Anders is het daarentegen gesteld voor wat betreft de vrije en vrijwillige oprichting van intercommunale verenigingen van openbare onderstand. Wanneer de Commissies van Openbare Onderstand de oprichting van dergelijke intercommunale verenigingen wensen, verzet het Departement er zich niet principieel tegen.

Tot dusver hebben enkel de gemeenten van Groot-La Louvière de oprichting van een intercommunale vereniging met bijzondere doeleinden aangevraagd en verkregen. Andere agglomeraties, als bijvoorbeeld Antwerpen, zijn thans in onderhandeling met het Departement met het oog op de oprichting van een intercommunale vereniging met bijzondere doeleinden.

VRAAG N° 7 :

Artikel 12-3. Subsidien aan de C.O.O. en aan de organismen voor maatschappelijke zekerheid. Hoe zullen deze subsidies verdeeld worden? Welke criteria zullen er genomen worden om het bedrag van de subsidie te bepalen. Wat zal de subsidie per gesteunde bedragen?

ANTWOORD :

Artikel 12-3 : Subsidien van sociale bijstand aan de C.O.O. en aan de organismen voor maatschappelijke zekerheid ten voordele der behoeftigen.

Het krediet is eensdeels bestemd ter bekostiging van de Staatssteun voor de mutualisatie van de behoeftigen.

Het geachte lid zal zich nog wel herinneren, dat in een ministeriële omzendbrief van 19 December 1947 aan de Commissies van Openbare Onderstand aanbevolen werd, om de toetreding van de behoeftigen tot een ziekenkas als vrij verzekerde zoveel mogelijk te bevorderen. In verband met die omzendbrief heeft een Regentsbesluit van 20 Maart 1948 voorzien in een Staatsbijdrage van 50 % in de kosten, welke de Commissies van Openbare Onderstand moeten maken voor de toepassing van die omzendbrief.

Anderdeels is datzelfde krediet ook bestemd om aan de Commissies van Openbare Onderstand de sommen terug te betalen, die de Staat verschuldigd is en die ter uitvoering van de regeling van de burgerlijke steun aan de behoeftigen werden uitgedeeld.

L'honorable membre observera, à cet égard, que les sommes payées à titre de secours civil ont été distribuées par les C. A. P. à charge du Trésor, et que dans certains cas, les avances mises à leur disposition furent insuffisantes pour couvrir la totalité des dépenses qu'imposait la réglementation sur le Secours Civil.

Le présent crédit est destiné à rembourser ces différences que les C. A. P. ont décaissées.

QUESTION N° 8 :

Art. 11-2. Quel sera le montant des primes accordées aux bénéficiaires des allocations prévues sous rubrique ?

REPONSE :

Montant des primes accordées aux bénéficiaires des allocations post-natales.

Le Conseil des Ministres a décidé de fixer le montant de l'allocation post-natale à 500 frs.

Cette allocation sera de 600 frs par mois pour les mères indigentes.

La commission unanime se félicite de voir le Département s'engager résolument dans la voie permettant d'organiser sérieusement les consultations pré et post-natales.

Cependant des membres estiment le montant des primes exagéré en ce qui concerne les consultations post-natales.

A l'inverse de cette opinion d'autres membres considèrent qu'il est indispensable d'amener les jeunes mamans aux consultations par l'octroi d'avantages importants.

La commission unanime souhaite que l'A. R. réglant la matière soit publié le plus rapidement possible.

QUESTION N° 9 :

Art. 14-2. On désire savoir de façon précise quelles seront les organisations qui bénéficieront des subsides. Quelles sont les conditions à remplir par les bénéficiaires ?

REPONSE :

Article 14-2 : Subsides à des organismes d'éducation, d'aide et de protection familiale, d'assistance sociale ou médico-sociale.

Il est envisagé d'accorder les subsides aux services d'aide familiale qui seront créés par l'initiative publique ou privée et qui répondront aux conditions d'agrément à fixer par arrêté du Régent.

Het geachte lid gelieve op te merken, dat hetgeen de Commissie van C.O.O. aan burgerlijke steun uitgekeerd hebben, ten laste was van de Schatkist en dat de ter beschikking gestelde voorschotten in sommige gevallen ontoereikend waren om alle uitgaven ingevolge de regeling van de burgerlijke steun te bestrijden.

Het krediet is dan ook bestemd om het verschil van de sommen, welke de C.O.O. hebben uitgeschoten, terug te betalen.

VRAAG N° 8 :

Artikel 11-2. Hoeveel zullen de premiiën aan recht-hebbenden op de in deze rubriek voorkomende vergoe-dingen bedragen ?

ANTWOORD :

Bedrag van de premiiën aan recht-hebbenden op kraamvrouwenvergoedingen.

De Ministerraad heeft besloten het bedrag van de kraamvrouwenvergoeding op 500 fr. te stellen.

Voor behoeftige moeders zal deze vergoeding 600 fr. in de maand bedragen.

De Commissie verheugt zich eenparig omdat de Regering vastberaden de weg opgaat naar een ernstige regeling van de raadplegingen voor toekomstige moeders en kraamvrouwen.

Sommige leden achten het bedrag van de premiiën evenwel te hoog voor de raadplegingen van kraamvrouwen.

Hier tegenover beschouwen andere leden het echter als volstrekt noodzakelijk, dat de jonge moeders naar de raadplegingen aangetrokken worden door grote voordelen.

De Commissie wenst eenparig dat het Koninklijk Besluit ter zake zo spoedig mogelijk zou bekend gemaakt worden.

VRAAG N° 9 :

Art. 14-2. Wij zouden gaarne juist vernemen, welke organisaties subsidies zullen ontvangen. Aan welke eisen moeten de begunstigden voldoen ?

ANTWOORD :

Artikel 14-2 : Subsidiën aan opvoedingsgestichten, aan organismen voor hulp en bescherming van het gezin, aan organismen voor maatschappelijke bijstand of aan medisch-sociale organismen.

Er wordt overwogen om subsidiën te verlenen aan diensten voor gezinshulp, die van openbare of private zijde zullen opgericht worden en voldoen aan de bij Regentsbesluit te bepalen erkenningsvoorwaarden.

Il est impossible de désigner à l'heure actuelle les services d'aide familiale qui solliciteront les subsides du Département.

La réglementation qui détermine les conditions d'agrément et d'octroi des subsides est à l'étude et l'on peut espérer qu'elle sera au point à bref délai.

Il est cependant permis d'affirmer, dès à présent, que les subsides ne couvriront pas toutes les dépenses des services bénéficiaires et que le coût de l'aide familiale sera en grande partie supporté par les services eux-mêmes ou par les personnes qui font appel à ces services.

Il sera également exigé de la part des collaborateurs des services d'aide familiale certaines conditions d'aptitude physique, morale et intellectuelle assez sévères.

Le programme du Département prévoit également l'octroi de subsides aux organismes d'assistance sociale ou médico-sociale. Etant donné, cependant, que les crédits mis à sa disposition ne permettent pas de réaliser dans ce domaine l'intégralité de ce programme, l'octroi de subsides aux organismes d'assistance sociale dépendra des possibilités financières dans les limites budgétaires.

Depuis plusieurs années déjà cette question est débattue lors de l'examen du budget.

Votre commission souhaite que la réglementation déterminant les conditions d'agrément et d'octroi des subsides soit mise au point très rapidement.

QUESTION N° 10 :

Art. 14-3. « Subsides aux groupements d'éducation physique et de sports. » La note justificative dit : « Le crédit..... du groupement ayant un but éducatif plus vaste. »

Que faut-il comprendre dans ces groupements ?

REPONSE :

Subsides aux groupements d'éducation physique et de sports.

Les groupements ayant un but éducatif plus vaste sont les groupements para et post-scolaires qui pratiquent l'éducation physique dans le cadre d'un programme d'éducation plus générale.

Il est bien entendu que le subside qui leur sera alloué par le Département tient compte uniquement de leur activité dans le domaine de l'éducation physique; en particulier la formation des moniteurs n'est prise en considération que de ce point de vue.

Het is nog niet mogelijk om nu reeds aan te geven welke diensten voor gezinshulp aan het Departement subsidies zullen vragen.

De voorwaarden van erkenning en van verlening van toelagen zijn in studie genomen en zullen hopelijk binnen zeer kort bekend gemaakt worden.

Reeds nu mag echter verklaard worden, dat de subsidies niet zullen volstaan voor alle uitgaven van de betrokken diensten en dat de kosten van de gezinshulp grotendeels zullen gedragen worden door de diensten zelf of door hen die aan deze diensten hulp vragen.

Ook zullen aan de medewerkers van de diensten voor gezinshulp vrij strenge eisen van lichamelijke, zedelijke en verstandelijke geschiktheid gesteld worden.

Het programma van het Departement voorziet tevens in het verlenen van toelagen aan lichamen voor maatschappelijke of medisch-sociale bijstand. Daar het Departement met de daarvoor ter beschikking gestelde kredieten zijn geheel programma niet zal kunnen verwezenlijken, zal het verlenen van subsidies aan lichamen voor maatschappelijke bijstand afhangen van de financiële mogelijkheden binnen de grenzen van de begroting.

Deze kwestie wordt reeds jaren lang besproken bij het onderzoek van de begroting.

Uw Commissie wenst dat de regeling van de voorwaarden van erkenning en verlening van subsidies zeer spoedig moge klaar komen.

VRAAG N° 10 :

Art. 14-3. Subsidien voor lichamelijke opvoeding en sport. In de verantwoordingsnota wordt gezegd « Het gevraagde krediet... als die (groeperingen); welke een meer uitgebreid opvoedend doel hebben. »

Welke groeperingen vallen hieronder ?

ANTWOORD :

Subsidien voor lichamelijke opvoeding en sport.

Groeperingen met een uitgebreid en opvoedend doel zijn zulke groeperingen die buiten en na de school aan lichamelijke opvoeding doen binnen het kader van een algemener opvoedingsprogramma.

Het is duidelijk, dat de subsidie die zij van het Departement ontvangen, alleen bedoeld is voor hun werking op het gebied van lichamelijke opvoeding; in het bijzonder wordt de opleiding van monitoren slechts uit dat oogpunt in aanmerking genomen.

L'honorable Sénateur trouvera des précisions à ce sujet dans l'arrêté du Régent du 5 mars 1948 réglementant les subsides aux groupements d'éducation physique (« Moniteur » du 19 mars).

* * *

Il n'est pas question des plaines de jeux. Il apparaît à la commission que l'A.R. fixant les critères pour l'octroi des subsides aux plaines de jeux soit publié le plus rapidement possible.

QUESTION N° 11 :

Art. 17-2. Comment le Département compte-t-il organiser dès 1948 la tutelle sanitaire des écoliers ? Que faut-il entendre par « Centre de santé » selon le libellé de la note explicative ?

REPONSE :

Tutelle sanitaire des écoliers

Le Département n'est pas actuellement en état d'organiser lui-même la tutelle sanitaire des écoliers parce que d'après la législation en vigueur cette responsabilité incombe au Ministère de l'Instruction Publique et, d'une façon plus immédiate, aux autorités dont dépendent les écoles primaires.

Un projet de loi est prêt; il n'a pas encore pu être déposé en raison de divergences de vues sur la possibilité pour le Département d'agréer des centres de santé de l'initiative privée.

Les centres de santé auxquels il est fait allusion dans la note explicative seraient des institutions médico-sociales dans lesquelles seraient concentrées plusieurs consultations de médecine préventive.

L'inspection médicale scolaire serait ainsi réalisée ou bien dans les mêmes locaux que les consultations de nourrissons et pré-natales, ou bien dans ceux qui serviraient également à la tutelle sanitaire des jeunes travailleurs et à l'hygiène mentale.

Le but de ce système est de réaliser une meilleure concentration technique des services et une plus grande coordination entre l'inspection médicale scolaire réorganisée (dans l'intention du Département) et étendue à tous les écoliers étudiants, et les autres activités de médecine préventive.

QUESTION N° 12 :

Quelles sont les réalisations du Département de la Santé Publique et de la Famille dans le domaine de l'hygiène publique depuis l'année dernière ?

REPONSE :

Dans l'année écoulée le Département de la Santé publique a réalisé :

a) un projet de réorganisation du Service Sanitaire des Ports et Frontières, projet actuellement pendant au Mi-

De geachte senator zal hierover nadere bijzonderheden vinden in het Regentsbesluit van 15 Maart 1948 tot regeling van de subsidiën voor lichamelijke opvoeding (Staatsblad van 19 Maart).

* * *

Het gaat hier niet over speelpleinen. De Commissie heeft de indruk dat het K. B. tot vaststelling van de criteria voor toekenning van subsidiën voor speelpleinen ten spoedigste zou moeten bekend gemaakt worden.

VRAAG N° 11 :

Art. 17-2 : Hoe denkt het Departement in 1948 de sanitaire voogdij over de scholieren in te richten ?

Wat moet er verstaan worden onder de in de toelichtende nota vermelde « gezondheidscentra » ?

ANTWOORD :

Sanitaire voogdij over de scholieren

Het Departement is niet in staat om zelf de sanitaire voogdij over de scholieren in te richten, omdat de verantwoordelijkheid daarvoor volgens de geldende wetgeving op het Ministerie van Openbaar Onderwijs, en meer onmiddellijk, op de overheden, waarvan de lagere scholen afhangen, rust.

Er is een wetsontwerp gereed; dit kon echter nog niet ingediend worden omdat er verschil van mening bestaat over de vraag of het Departement gezondheidscentra van privaats initiatief mag erkennen.

De gezondheidscentra, waarvan sprake in de toelichtende nota, zouden medisch-sociale instellingen worden, waarin verscheidene consultaties van voorbehoedende geneeskunde zouden samengebracht worden.

Aldus zou de geneeskundige schooltoezicht tot stand komen ofwel in dezelfde lokalen als de consultaties voor zuigelingen en zwangere vrouwen ofwel in de lokalen welke tevens zouden dienen voor de gezondheidsvoogdij over jonge arbeiders en voor de geesteshygiëne.

Het doel daarvan is de diensten technisch beter samen te brengen en een grotere coördinatie tot stand te brengen tussen de gereorganiseerde (volgens de bedoeling van het Departement) geneeskundige schooltoezicht, die tot alle schoolgaanden zou uitgebreid worden, en de overige bemoeiingen van de voorbehoedende geneeskunde.

VRAAG N° 12 :

Wat heeft het departement van Volksgezondheid en van het Gezin sedert verleden jaar tot stand gebracht op het gebied van de Volksgezondheid ?

ANTWOORD :

In het afgelopen jaar heeft het departement van Volksgezondheid tot stand gebracht :

a) Een ontwerp tot reorganisatie van de gezondheidsdienst voor havens en grenzen, welk ontwerp aanhangig

nistère du Budget et comportant notamment la création d'un Service aérien des aéroports.

Cette mesure est rendue nécessaire tant par les conventions internationales auxquelles notre pays a souscrit que par l'expérience récente d'épidémies survenues à l'étranger et qui ont constitué une menace pour notre territoire.

b) Il a favorisé l'étude du problème de l'éloignement et de la distribution rationnelle des immondices urbaines et ménagères et a accordé tout son appui à la réalisation d'intercommunales ayant pour but l'exécution de ce programme (Charleroi — N.-E. de l'agglomération bruxelloise) ;

c) Le Département a fait la suggestion aux autorités internationales compétentes (O. M. S.) de créer une organisation commune de lutte contre la poliomyélite comportant la constitution d'une réserve internationale de poumons d'acier et de respirateurs nécessaires au traitement de cette affection.

Cette suggestion a reçu un accueil fort favorable et sa réalisation est à l'étude devant les instances de Genève.

Pour les années à venir, le Département se préoccupera particulièrement d'améliorer notre système de distribution d'eaux, d'égoûts et d'évacuation des immondices; il tendra à créer des conditions de milieu telles que la santé de la population ne soit menacée que dans les limites minima par les éléments extérieurs à l'individu.

QUESTION N° 13 :

Quelles sont les mesures prises en ce qui concerne l'hygiène en matière de distribution des denrées alimentaires ?

REPONSE :

Avant 1940 la législation sur les denrées alimentaires offrait, de-ci de-là, dans le corps de règlements particuliers à des denrées alimentaires déterminées — le lait par exemple — des prescriptions ou interdictions inspirées par le souci de faire respecter l'hygiène dans la fabrication, la préparation et le débit des denrées alimentaires.

Un règlement à caractère général faisait défaut.

Cette lacune fut comblée par l'arrêté du 4 décembre 1940 destiné à assurer la salubrité des denrées alimentaires.

Après la libération, cet arrêté a été maintenu en vigueur par l'arrêté du 12 février 1946.

Par non reconduction en temps voulu, il est devenu caduc le 15 août 1947.

is bij het Ministerie van Begroting en onder meer voorziet in de oprichting van een luchtdienst voor vlieghavens.

Deze maatregel is noodzakelijk zowel op grond van de internationale overeenkomsten, die ons land mede ondertekend heeft, als aan de hand van de onlangs opgedane ervaring met besmettelijke ziekten in het buitenland, die ons grondgebied bedreigd hebben.

b) Het heeft de bestudering bevorderd van het vraagstuk van de verwijdering en doelmatige verdeling van het stads- en huisvuil en al zijn steun verleend voor de oprichting van intercommunale verenigingen, die de uitvoering van dat programma ten doel hebben (Charleroi — N.-O. van het Brusselse).

c) Het Departement heeft aan de bevoegde internationale overheden in overweging gegeven om een gemeenschappelijke organisatie in het leven te roepen ter bestrijding van de kinderverlamming, die o.m. een internationale reserve zou aanleggen van stalen longen en van de nodige ademhalingstoestellen voor de behandeling van die kwaal.

Dit voorstel werd gunstig onthaald en de instanties van Genève hebben het in studie genomen.

In de komende jaren zal het Departement zich vooral inlaten met de verbetering van het waterleidings- en rioolnet en van de vuilnisopruiming; het zal streven naar het scheppen van zodanige levensvoorwaarden, dat de volksgezondheid niet meer dan binnen de kleinste grenzen bedreigd wordt door factoren, die buiten de enkeling liggen.

VRAAG N° 13 :

Welke gezondheidsmaatregelen zijn er genomen op het stuk van de bedeling van voedingswaren ?

ANTWOORD :

Vóór 1940 bevatte de wetgeving op de voedingswaren hier en daar in bijzondere reglementen betreffende bepaalde voedingswaren, b.v. de melk, voorschriften of verbodsbepalingen, die uitgingen van het streven om de gezondheidsregelen te doen naleven bij het vervaardigen, bereiden of verkopen van voedingswaren.

Er bestond geen algemeen reglement.

In deze leemte werd voorzien bij besluit van 4 December 1940, dat bestemd was om de gezondheid van de voedingswaren te verzekeren.

Na de bevrijding werd dat besluit gehandhaafd bij besluit van 12 Februari 1946.

Doordat het niet te rechter tijd verlengd werd, is het op 15 Augustus 1947 vervallen.

Un projet de loi élaboré par mon Administration prévoit l'attribution au Roi des pouvoirs nécessaires à l'exercice d'une action hygiénique étendue et efficace dans le domaine des denrées alimentaires.

Ces pouvoirs ne sont pas octroyés par la loi du 4 août 1890, relative à la falsification des denrées alimentaires, fondement actuel de l'action des pouvoirs publics dans le domaine considéré.

* * *

Votre Commission insiste vivement pour qu'un nouveau règlement général en remplacement de celui du 15-8-1947, devenu caduc, intervienne.

QUESTION N° 14 :

Quelles sont les mesures prises notamment pour la surveillance et le contrôle de la qualité du lait ?

REPONSE :

Un arrêté du Régent du 19 mars 1948 apporte à l'arrêté Royal du 31 mars 1925 sur le commerce des laits, des modifications propres à éliminer des produits suspects ou dangereux.

Une vaste enquête sur la fréquence des bacilles de Koch et des bacilles Coli dans les laits crus fournis aux laiteries distributrices et dans les laits traités par la chaleur dans ces laiteries a été effectuée en 1947 et 1948 à l'initiative de mon Département.

Les enseignements qu'il sera possible de tirer de ce travail m'aideront à fixer mon action ultérieure.

Le Conseil Supérieur d'Hygiène publique est, d'autre part, actuellement saisi par un projet d'arrêté relatif au commerce des laits, élaboré par mes services.

Ce dispositif ajoute aux prescriptions à caractère hygiénique de l'arrêté royal du 31 mars 1925 des dispositions complémentaires propres à mieux assurer et sauvegarder la salubrité du produit.

* * *

Ici également votre Commission estime que le Département devrait faire diligence pour fixer son action dans une matière aussi grave que celle du lait.

Si les laiteries sont maintenant bien équipées ainsi que l'a déclaré un membre de la Commission, il ne fait pas de doute qu'il n'en est pas de même dans les fermes.

QUESTION N° 15 :

Quelle est la liste des produits pharmaceutiques continuent ?

Mijn diensten hebben een wetsontwerp voorbereid, dat aan de Koning de nodige macht verleent om een uitgebreide en doeltreffende gezondheidsactie te voeren op het gebied van de voedingswaren.

Een dergelijke macht wordt niet verleend in de wet van 4 Augustus 1890 betreffende de vervalsing van voedingswaren, op welke de openbare machten thans moeten steunen.

* * *

Uw Commissie dringt krachtig aan op een nieuw algemeen reglement ter vervanging van dat van 15-8-1947, hetwelk vervallen is.

VRAAG N° 14 :

Welke maatregelen zijn er genomen voor het toezicht en de controle op de deugdelijkheid van de melk ?

ANTWOORD :

Bij een regentsbesluit van 19 Maart 1948 worden in het koninklijk besluit van 31 Maart 1925 op de melkhandel wijzigingen gebracht waardoor verdachte of schadelijke producten uitgeschakeld kunnen worden.

Een groots opgezet onderzoek naar de frequentie van Koch-bacillen en Coli-bacillen in de rauwe melk die aan de melkerijen wordt geleverd, en in de melk, die in deze melkerijen warm wordt behandeld heeft op initiatief van mijn departement in 1947 en 1948 plaats gehad.

De lessen, die uit dat werk kunnen geleerd worden, zullen mij helpen bij de bepaling van mijn latere actie.

De Hoge Raad van de Volksgezondheid heeft overigens ook een ontwerp van besluit ontvangen over de melkhandel, dat door mijn diensten is opgemaakt.

Dit voegt aan de gezondheidsvoorschriften van het koninklijk besluit van 31 Maart 1925 aanvullende bepalingen toe om de gezondheid van het product beter te verzekeren en te vrijwaren.

* * *

Ook hier is uw Commissie van oordeel, dat het departement spoed zou moeten maken met de bepaling van haar actie in een zo gewichtige sector als die van de melk.

Al mogen de melkerijen thans zo goed uitgerust zijn als een Commissielid verklaard heeft, toch lijdt het geen twijfel, dat hetzelfde niet geldt van de boerderijen.

VRAAG N° 15 :

Welke pharmaceutische producten zijn gecontingenteerd ?

REPOSE :

Sauf la streptomycine, aucun produit pharmaceutique n'est contingenté.

En raison des graves dangers que présente l'application en quantités inadéquates de la streptomycine, l'entière des importations de ce produit est réservée aux quatre Centres Universitaires du pays. L'emploi de cet antibiotique étant très onéreux, le Fonds National d'Assurance Maladie-Invalidité a décidé de supporter les frais résultant de son expérimentation. En conséquence, il est remis gratuitement aux quatre Centres Universitaires. Cette intervention du F. N. A. M. I. couvre le traitement par ce médicament de tous les malades assurés obligatoires ou non et atteints de l'une des maladies suivantes :

- 1) Méningite tuberculeuse;
- 2) Tuberculose miliaire;
- 3) Méningite à Pfeiffer;
- 4) Pneumonie caséuse et broncho-pneumonie tuberculeuse à évolution aiguë avant l'apparition d'ulcération;
- 5) Lésions congestives et ulcéreuses des voies respiratoires supérieures et de l'arbre bronchique, à condition que les lésions parenchymateuses du poumon ne soient pas sans espoir.

ANTWOORD :

Behalve de streptomycine is geen enkel pharmaceutisch product nog gecontingenteerd. Wegens het ernstig gevaar dat aan de toepassing van ongepaste hoeveelheden streptomycine verbonden is, blijven al de ingevoerde hoeveelheden van dat product uitsluitend bestemd voor de vier universiteiten van het land. Daar het gebruik van dat anti-biotisch middel zeer duur is, heeft het Rijksfonds voor Verzekering tegen ziekte en invaliditeit besloten de kosten van de proefnemingen te dragen. Derhalve wordt het kosteloos aan de vier universiteiten verstrekt. Deze steunverlening van het R.F.V.Z.I. geldt voor de behandeling met dat geneesmiddel van alle al of niet verplicht verzekerden, die aan een van de volgende ziekten lijden :

1. Tuberculeuse hersenvliesontstekingen;
2. Miliartuberculose;
3. Meningitis van Pfeiffer;
4. Kazige pneumonie en tuberculeuse bronchopneumonie met acuut verloop vóór het optreden van verzwering;
5. Congestie en verzwering van de hogere luchtwegen en de luchtpijpvertakkingen, voor zover de parenchymateuze longaandoeningen niet hopeloos zijn.

ANNEXE II.

**RESOLUTIONS DE LA COMMISSION
CONSULTATIVE POUR L'ORGANISATION
HOSPITALIERE DU PAYS**

Texte adopté par la Commission à sa réunion du 20 mars 1948 et remis à Monsieur le Ministre de la Santé Publique et de la Famille le 15 avril 1948.

L'unanimité n'ayant pas toujours été obtenue, la Commission prie Monsieur le Ministre de se référer au procès-verbal de la séance de clôture du 20 mars 1948 qui spécifie les points de vue et l'importance de la minorité.

- I. — La Commission recommande une politique hospitalière nationale dans un esprit de coordination et de coopération, de façon à garantir aux malades des soins adéquats quel que soit leur rang social et cela dans l'établissement de leur choix.

Elle préconise le respect des diverses initiatives tant publiques que privées, mais en s'efforçant de les coordonner.

- II. — La Commission propose de classer les institutions

- a) en établissements d'assistance, c'est-à-dire les maisons maternelles, les crèches et les pouponnières, les centres d'observation et de triage, les institutions et écoles de plein air, les fermes-écoles, les colonies, les foyers pour malades chroniques et invalides, les instituts pour aveugles, les maisons de retraite, les orphelinats;

- b) en établissements hospitaliers; ceux-ci seront subdivisés d'après leur importance:

- 1) en hôpitaux du type universitaire qui doivent grouper toutes les disciplines de la médecine curative et préventive, être des centres de diagnostic et de thérapeutique, comporter des polycliniques. Leur équipement doit être tel qu'il puisse favoriser les progrès de la science et de la formation des médecins;

- 2) en hôpitaux du type régional qui doivent disposer de tous les services de diagnostic et de traitement aussi complet que possible. Ils seront généralement, mais non pas nécessairement, érigés aux chefs-lieux de province.

- 3) en hôpitaux du type local qui doivent comporter un service de chirurgie, un service de médecine, un service d'ana-

BIJLAGE II.

**RESOLUTIES VAN DE COMMISSIE VAN ADVIES
VOOR 'S LANDS ZIEKENHUISINRICHTING**

Tekst door de Commissie aangenomen op haar vergadering van 20 Maart 1948 en aan de heer Minister van Volksgezondheid en van het Gezin afgegeven op 15 April 1948.

Daar niet steeds eensgezindheid werd bereikt verzoekt de Commissie de heer Minister kennis te nemen van de notulen van de slotvergadering van 20 Maart 1948, waarin de standpunten en de grootte van de minderheid zijn bepaald.

- I. — De Commissie hecht haar aanbeveling aan een nationale verzorgingspolitiek in een geest van coördinatie en samenwerking, derwijze dat de zieken passende zorgen gewaarzorgd zijn, welke ook hun sociale rang zij en zulks in de inrichting van hun keuze.

Zij prijst inachtneming van de verscheidene, zowel openbare als particuliere, initiatieven aan, met dien verstande dat zoveel mogelijk naar coördinatie moet gestreefd worden.

- II. — De Commissie stelt voor de instellingen in te delen in:

- a) inrichtingen voor onderstandsverschaffing, d.w.z. kraaminrichtingen, tehuizen voor kleine kinderen en zuigelingeninrichtingen, centra voor waarneming en sortering, openluchtinstellingen en -scholen, oefenboerderijen, kinder- en vacantiëkoloniën, tehuizen voor lijdende aan chronische ziekten en voor invaliden, blindeninrichtingen, rusthuizen, wezenhuizen.

- b) ziekenhuizen; deze worden onderverdeeld volgens hun belangrijkheid:

- 1) in hospitalen van het universiteitstype, waarin al de wetenschapstakken van de helende en de voorbehoedende geneeskunde gegroepeerd moeten zijn, centra voor diagnose en therapeutiek moeten zijn, polyklinieken moeten omvatten. De uitrusting moet van zulke aard zijn dat zij tot de vorderingen van de wetenschap en de vorming van de geneesheren bijdraagt;

- 2) in hospitalen van het gewestelijke type die over al de zo volledig mogelijke diensten voor diagnose en behandeling moeten beschikken. Zij dienen over het algemeen, doch niet noodzakelijk, in de provinciehoofdplaatsen ingericht;

- 3) hospitalen van het plaatselijk type welke moeten omvatten: een dienst voor heelkunde, een dienst voor geneeskunde, een

lyses, un service de radiographie;

- 4) en hôpitaux spécialisés qui se limiteront à certaines catégories bien déterminées de malades;
- 5) en infirmeries d'hospice qui doivent soigner les malades atteints d'affections banales et chroniques, mais qui ne peuvent être reçus à l'hôpital général;
- 6) en centres médico-chirurgicaux, instituts et cliniques agréés d'initiative privée. Ces établissements peuvent rentrer dans l'une des catégories précédentes pourvu qu'ils remplissent les conditions prévues pour les hôpitaux en général.

N. B. — Dans tous ces hôpitaux, il convient de veiller à ce que les services de pharmacie soient conformes aux dispositions légales.

III. — La Commission propose concernant l'organisation des hôpitaux :

- 1° La disposition architecturale (préconisée suivant les conceptions actuelles de la médecine) demande l'existence d'un bâtiment servant uniquement à l'hospitalisation (hôtel) séparé du quartier médico-chirurgical, d'examen ou de traitement (usine).
La polyclinique doit être organisée dans une aile annexe.
- 2° Le nombre de lits doit répondre aux besoins locaux. La commission estime que l'hôpital doit avoir un minimum de 50 lits et qu'il n'est pas avantageux de dépasser les 1.000 lits, sauf pour ce qui concerne le complexe hospitalier universitaire.
- 3° L'agencement intérieur doit viser à réaliser des chambres de 1, 2 ou 4 lits; les grandes salles doivent être supprimées progressivement.
- 4° Dans les hôpitaux du type universitaire et du type régional, les appareils et les instrumentations de diagnostic doivent être complets et modernes.
Dans les hôpitaux locaux, il faut prévoir l'instrumentation indispensable pour assurer dans les meilleures conditions les interventions d'urgence.

IV. — Littera a) :

La Commission estime que la nomination des médecins dans les hôpitaux universitaires relève des universités elles-mêmes.

Littera b) :

dienst voor ontleding, een dienst voor Röntgenonderzoek;

- 4) gespecialiseerde hospitalen, welke zich zullen beperken tot sommige categorieën van welbepaalde zieken;
- 5) verpleeginrichtingen van godshuizen, welke de aan gewone en chronische kwalen lijdende zieken, die niet in het algemeen hospitaal kunnen opgenomen worden, moeten verzorgen;
- 6) erkende centra voor geneeskunde en heelkunde, instituten en klinieken, van particulier initiatief. Deze instellingen kunnen onder een van de vorengenoemde categorieën ressorteren, in zover zij aan de voor de hospitalen over het algemeen voorgeschreven voorwaarden voldoen.

N.B. — In al deze hospitalen moet er op toegezien worden dat de apotheekdiensten in overeenstemming zijn met de wettelijke bepalingen.

III. — De Commissie stelt voor, betreffende het inrichten van hospitalen :

- 1° De bouwkundige inrichting (die aanbeveling verdient volgens de tegenwoordige begrippen op het gebied van geneeskunde) vergt het bestaan van een gebouw dat uitsluitend voor verpleging dient (hôtel), gescheiden van de afdeling voor geneeskunde en heelkunde, voor onderzoek of voor behandeling (fabriek). De polycliniek moet in een aanhorige vleugel ingericht worden.
- 2° Het aantal bedden moet aan de plaatselijke behoeften beantwoorden. De Commissie is van oordeel dat het hospitaal tenminste 50 bedden moet bevatten en dat het geen voordeel biedt 1.000 bedden te overtreffen, behoudens wat het ziekengebouw van de universiteit betreft.
- 3° De binneninrichting moet vooral bedacht zijn om kamers van 1, 2 of 4 bedden uit te rusten; de grote zalen moeten geleidelijk wegvallen.
- 4° In de hospitalen van de universiteitstype en van het gewestelijk type moeten de toestellen en instrumenten voor diagnose uit een volledige en moderne verzameling bestaan.
In de plaatselijke hospitalen moet men de onmisbare instrumentenverzameling voorzien om de spoedbehandelingen onder de beste voorwaarden te kunnen uitvoeren.

IV. — Littera a) :

De Commissie is van oordeel dat de benoeming van geneesheren in de universiteitshospitalen bij de universiteiten zelf berust.

Littera b) :

La nomination des médecins et des médecins-chefs de service dans les hôpitaux publics (régionaux et locaux) sera faite, pour un terme de 3 à 5 ans renouvelable, par le Conseil d'Administration de l'hôpital, mais sur proposition du Conseil médical de cet hôpital.

En ce qui concerne la nomination des chefs de service, celle-ci devrait en outre être ratifiée par le Conseil Provincial de l'Ordre des médecins. Ce Conseil serait invité à limiter son contrôle à la valeur morale, aux titres scientifiques et à la spécialisation adéquate du candidat que le Conseil d'administration de l'hôpital désire nommer. Les mêmes règles seraient exigées de la part des institutions privées.

Les centres médico-chirurgicaux privés sont habituellement ouverts à tous les médecins.

V. — Concernant la clientèle des hôpitaux, la Commission estime qu'à l'avenir tout malade doit être considéré comme « payant » à quelque rang social qu'il appartienne. Les frais d'hospitalisation seront payés par lui-même, par un organisme d'assurance, ou par les C.A.P.

VI. — Quant aux effectifs du personnel infirmier indispensable dans les services hospitaliers, la Commission estime qu'il faut tenir compte de la disposition des locaux de l'établissement, du genre de malades traités, des nécessités de l'enseignement universitaire et aussi du nombre d'auxiliaires de soignée.

VII. — La Commission propose de doter chaque hôpital d'une administration jouissant d'une autonomie suffisante vis-à-vis des C.A.P., des administrations intercommunales ou communales.

Le Conseil d'administration sera composé de la moitié plus un membre représentant le propriétaire, le reste des membres représentera les organismes assureurs, les médecins et les techniciens. Il assurera la gestion de l'hôpital.

Le Conseil d'administration nomme le directeur responsable des affaires courantes. De plus, la Commission recommande la création dans chaque hôpital d'un conseil médical composé des chefs de service.

VIII. — Littera a) :

La Commission recommande de faire établir le prix de la journée d'entretien d'après une comp-

De benoeming van de geneesheren en van de hoofdgeneesheren van dienst in de (gewestelijke of plaatselijke) openbare hospitalen, zal voor een hernieuwbare termijn van 3 tot 5 jaar gedaan worden, door de Raad van beheer van het hospitaal, doch op de voordracht van de Geneesherenraad van dit hospitaal.

Wat de benoeming van de diensthooften betreft, deze zal buitendien door de Provinciale Raad van de Orde der Geneesheren moeten bekrachtigd worden. Bedoelde Raad zou verzocht worden zijn contrôle te beperken tot de morele waarde, de wetenschappelijke titels, en de behoorlijke specialisatie van de kandidaat welke de Raad van beheer van het hospitaal verlangt te benoemen. Dezelfde regelen zouden van de particuliere instellingen vereist worden.

De particuliere centra voor geneeskunde en heilkunde staan gewoonlijk voor al de geneesheren open.

V. — Betreffende de cliënteel van de hospitalen is de Commissie van oordeel dat, in den vervolge, elke zieke, tot welke maatschappelijke rang hij ook behore, als « betalend » moet beschouwd worden. De kosten van verpleging in een hospitaal zullen door hem zelf, door een verzekeringslichaam of door de C.O.O. betaald worden.

VI. — Wat betreft de getalsterkte van het voor de hospitaaldiensten onmisbaar verplegerspersoneel oordeelt de Commissie dat rekening moet gehouden worden met de schikking van de lokalen, met de soort van behandelde zieken, met de behoeften van het universitair onderwijs en ook met het aantal verzorgende hulpkrachten.

VII. — De Commissie stelt voor aan het hoofd van elk hospitaal een administratie te stellen welke genoeg zelfstandigheid bezit tegenover de C.O.O., de intercommunale of gemeentebesturen.

De Raad van beheer wordt voor de helft plus 1 samengesteld uit leden die de eigenaar vertegenwoordigen; de overige leden vertegenwoordigen de verzekerende lichamen, de geneesheren en de technici. Hij zorgt voor het beheer van het hospitaal.

De Raad van beheer benoemt de voor de lopende zaken verantwoordelijke besturen. Buitendien beveelt de Commissie aan in elk hospitaal een uit de diensthooften bestaande raad van geneesheren op te richten.

VIII. — Littera a) :

De Commissie beveelt aan de prijs van een dag verpleging en onderhoud volgens een stelsel van

tabilité industrielle.

Les honoraires médicaux reviennent aux médecins. Mais il est entendu que ceux-ci ristourneront une part de ces honoraires à l'hôpital au titre de location des locaux et de l'équipement médical ainsi qu'au titre d'intervention partielle dans l'amélioration constante de l'équipement. L'importance de cette ristourne, qui variera nécessairement d'après le caractère spécial des services, sera calculée sur la base des tarifs des honoraires approuvés par l'autorité gouvernementale.

Cette ristourne sur les honoraires sera comptabilisée en recette par la gestion de l'hôpital.

Littera b)

Si malgré une gestion rationnelle, il y a déficit en fin d'année, l'Etat devrait accorder sa garantie de bonne fin.

- IX. — La Commission estime que les conclusions relatives aux hôpitaux publics paraissent pouvoir s'appliquer aux institutions privées, notamment en ce qui concerne l'intervention de l'Etat pour assurer la garantie de bonne fin.
- X. — La Commission recommande de rattacher au complexe hospitalier universitaire les divers services de médecine préventive, mais avec une entrée distincte; de rattacher certains services de médecine préventive (tels les dispensaires anti-tuberculeux, antivénéériens, anticancéreux, les dispensaires d'hygiène mentale, la consultation pré-natale), aux grands services hospitaliers dont ils sont en quelque sorte les corollaires; de concentrer les autres services de médecine préventive (notamment le dispensaire scolaire, la consultation pour nourrissons, le service d'orientation professionnelle et de tutelle sanitaire) dans les centres de santé publics ou privés.
- XI. — La Commission préconise l'organisation dans tout hôpital important d'un service social ou médico-social qui limitera son activité dans le cadre de l'hôpital et d'un service social ou médico-social interhospitalier pour les hôpitaux de moindre importance, laissant aux hôpitaux le soin de se grouper entre eux.
- XII. — La Commission propose d'accorder le même statut au personnel infirmier et subalterne des hôpitaux publics et des institutions privées. Elle conseille, compte tenu des situations existantes, la suppression de la stabilité d'emploi et l'affiliation à la Sécurité Sociale pour le personnel travaillant dans les hôpitaux publics.

bedrijfscomptabiliteit te berekenen. De honoraria voor geneeskundige behandeling komen aan de geneesheren toe. Maar er wordt overeengekomen dat deze een deel van die honoraria aan het hospitaal afstaan, voor de huur van de lokalen en van de geneeskundige uitrusting, alsmede uit hoofde van gedeeltelijke bijdrage tot de voortdurende verbetering van de uitrusting. De hoegrootheid van die bijdragen, welke noodzakelijkerwijs volgens het speciaal karakter van de diensten verschilt, wordt berekend op grondslag van de door de regeringsoverheid goedgekeurde tarieven van honoraria.

Deze afdracht op de honoraria wordt door de administratie van het hospitaal onder de ontvangsten geboekt.

Littera b)

Indien, niettegenstaande een rationeel beheer, bij het einde van het jaar de balans een tekort mocht aanwijzen, zou de Staat zijn waarborg tot goede afloop verlenen.

- IX. — De Commissie is van oordeel dat de conclusies betreffende de openbare hospitalen, op de particuliere instellingen blijken te mogen toegepast worden, inzonderheid wat betreft de bemoeiing van de Staat tot waarborg van goede afloop.
- X. — De Commissie geeft in overweging de verscheidene diensten voor voorbehoedende geneeskunde aan het complex van ziekenhuizen van de Universiteit te verbinden, doch met een aparte ingang; sommige diensten voor voorbehoedende geneeskunde (als daar zijn de dispensaria voor teringlijders, voor geslachtsziekten, voor kanker- verpleging, de dispensaria voor geesteskranken, consultaties voor zwangere vrouwen), zouden aan de grote hospitaaldiensten verbonden worden, waarvan zij om zo te zeggen het uitvloeisel zijn; de andere diensten voor voorbehoedende geneeskunde (inzonderheid het schooldispensarium, de consultaties voor zuigelingen, de dienst voor voorlichting bij beroepskeuze en voor sanitaire voogdij) in de openbare of particuliere gezondheidscentra samen te trekken.
- XI. — De Commissie is voorstandster van de organisatie, in elk belangrijk hospitaal, van een sociale of medisch-sociale dienst die zijn bedrijvigheid binnen het kader van het hospitaal zal beperken of van een sociale of medisch-sociale interhospitalendienst, voor de hospitalen van mindere belangrijkheid, met dien verstande dat aan de hospitalen vrijheid gelaten wordt om zich onderling te groeperen.
- XII. — De Commissie stelt voor, hetzelfde statuut te verlenen aan het verplegerspersoneel en het lager personeel van de openbare hospitalen en van de particuliere instellingen. Zij raadt ook aan, met inachtneming van de bestaande toestanden, de vastheid van betrekking en de aansluiting tot de maatschappelijke zekerheid, voor het in de openbare hospitalen werkende personeel af te schaffen.

ANNEXE III.

MINISTÈRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE
ET DE LA FAMILLE

5 MARS 1948. — Arrêté du Régent fixant les critères généraux des subventions de l'Etat accordées aux groupements d'éducation physique et de sport.

CHARLES, Prince de Belgique, Régent du Royaume.

A tous, présent et à venir, salut.

Considérant que dans l'intérêt général il importe pour l'Etat de subventionner les groupements qui pratiquent l'éducation physique et le sport, soit à titre d'activité principale, soit dans le cadre d'un programme éducatif plus vaste, et cela en vue de mettre ces groupements en mesure de s'organiser et de fonctionner sur des bases rationnelles;

Considérant qu'il est indispensable de fixer les critères généraux de cette intervention;

Considérant que le meilleur rendement de ces subsides sera assuré en les réservant aux groupements organisés sur le plan national et qui se préoccupent du développement de l'éducation physique et de la formation systématique de leurs dirigeants et de leurs membres;

Considérant que le montant de la subvention de l'Etat doit tenir compte à la fois de la valeur éducative et morale des activités d'éducation physique pratiquées, de l'importance des effectifs des groupements en cause et des efforts qu'ils font pour assurer à leurs membres une formation physique systématique;

Vu l'avis conforme du Comité du Budget en date du 10 février 1948;

Sur la proposition du Ministre de la Santé publique et de la Famille.

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Peuvent bénéficier des subsides de l'Etat, au titre de l'éducation physique, les groupements d'éducation physique et de sports ne visant à aucun but lucratif et ne rétribuant pas leurs athlètes, ainsi que les groupements qui pratiquent l'éducation physique dans le cadre d'un programme général d'éducation personnelle et sociale, para- et post-scolaire;

Sauf les exceptions prévues à l'article 6, ne pourront être subsidiés que les groupements comptant des sections ou des sociétés locales dans trois provinces au moins.

BIJLAGE III.

MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID
EN VAN HET GEZIN.

5 MAART 1948. — Besluit van de Regent houdende vaststelling van de algemene criteria der Staatstoelagen toegekend aan de groeperingen voor lichamelijke opvoeding en sport.

KAREL, Prins van België, Regent van het Koninkrijk,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstigen, heil.

Overwegende dat het voor de Staat van belang is, met het oog op het algemeen welzijn, de groeperingen die de lichamelijke opvoeding en de sport beoefenen, hetzij als voornaamste bedrijvigheid, hetzij in het raam van een ruimer opvoedkundig programma, te subsidiëren ten einde deze groeperingen in staat te stellen zich in te richten en haar werking op rationele grondslagen te kunnen vestigen;

Overwegende dat het onontbeerlijk is de algemene criteria van deze tegemoetkoming te bepalen;

Overwegende dat, ten einde het beste rendement van deze subsidiën te verzekeren, deze zullen dienen voorbehouden te worden aan de groeperingen die op het nationaal plan ingericht zijn en die zich over de ontwikkeling van de lichamelijke opvoeding en de systematische vorming van haar leiders en van haar leden bezorgd maken;

Overwegende dat het bedrag van de Staatstoelage tegelijkertijd rekening dient te houden met de opvoedkundige en zedelijke waarde van de beoefende bedrijvigheden inzake lichamelijke opvoeding, van de belangrijkheid der effectieven van de in aanmerking komende groeperingen en van de pogingen die aangewend worden om aan haar leden een systematische lichamelijke vorming te verzekeren;

Gelet op het eensluidend advies van het Begrotingscomité dd. 10 Februari 1948;

Op de voordracht van de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin.

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. Kunnen Staatstoelagen genieten op de titel van de lichamelijke opvoeding, de groeperingen voor lichamelijke opvoeding en sport die geen enkel winstgevend doel nastreven en die haar atleten niet bezoldigen, alsmede de groeperingen die de lichamelijke opvoeding beoefenen in het raam van een algemeen programma voor persoonlijke en sociale, buiten- en naschoolse opvoeding;

Behalve de uitzonderingen voorzien bij artikel 6, zullen alleen mogen gesubsidieerd worden de groeperingen die minstens in drie provinciën over plaatselijke afdelingen of verenigingen beschikken.

Art. 2. Pour bénéficier des subsides de l'Etat, les groupements d'éducation physique, de sports et d'éducation générale para- et postscolaire devront :

- 1° favoriser par tous les moyens l'éducation morale et civique de leurs membres;
 - 2° assurer l'enseignement de la gymnastique;
 - 3° inculquer les principes d'hygiène;
 - 4° exiger de leurs membres le paiement d'une cotisation;
 - 5° soumettre leurs membres à un contrôle médical;
 - 6° assurer leurs membres contre les accidents qui peuvent se produire dans la pratique de l'éducation physique, des sports et de la vie de plein air;
 - 7° se soumettre à l'inspection du Département de la Santé publique et de la Famille.
- Les groupements de sport proprement dits devront en outre :
- 8° assurer l'enseignement méthodique de leur spécialité sportive;
 - 9° assurer l'entraînement rationnel de leurs membres.

Art. 3. Les groupements d'éducation physique et de sport pourront bénéficier d'un subside forfaitaire calculé d'après le tableau ci-dessous, les coefficients indiqués étant les multiplicateurs d'un subside de base qui sera déterminé chaque année par Nous, dans le cadre des possibilités budgétaires.

Nombre de membres.	1 ^{re} catégorie	2 ^e catégorie	3 ^e catégorie
1.001 à 2.000	3	1,5	1
2.001 à 4.000	6	3	2
4.001 à 7.000	9	4,5	3
7.001 à 10.000	12	6	4
10.001 à 15.000	15	7,5	5
15.001 à 20.000	18	9	6
20.001 à 25.000	21	10,5	7
25.001 à 30.000	24	12	8
30.001 à 40.000	27	13,5	9
40.001 et plus	30	15	10

Sont rangés dans la 1re catégorie, les groupements pratiquant l'éducation physique, l'athlétisme, la natation.

Sont rangés dans la 2e catégorie, les groupements pratiquant le football, le hand-ball, le basket-ball, le volley-ball, le vol à voile, l'alpinisme.

Sont rangés dans la 3e catégorie, les groupements pratiquant le hockey, le lawn-tennis, l'aviron, le canoé, le yachting, l'escrime, le tir, la lutte, les poids et haltères, le jeu de balle.

Art. 4. Ne pourront entrer en ligne de compte pour l'attribution des subsides que les membres pour lesquels le groupement intéressé pourra :

Art. 2. Om de Staatstoelagen te genieten, zullen de groeperingen voor lichamelijke opvoeding, sport en algemene buiten- en naschoolse opvoeding aan de volgende vereisten dienen te voldoen :

- 1° door alle middelen de zedelijke en de burgerlijke opvoeding van haar leden bevorderen;
 - 2° het onderwijs van de gymnastiek verzekeren;
 - 3° de beginselen van hygiëne inprenten;
 - 4° van haar leden de betaling eisen van een bijdrage;
 - 5° haar leden aan een geneeskundig onderzoek onderwerpen;
 - 6° haar leden verzekeren tegen de ongevallen die zich in het beoefenen van de lichamelijke opvoeding, van de sport en van het openluchtlevens kunnen voordoen;
 - 7° zich aan het toezicht van het Departement van Volksgezondheid en van het Gezin onderwerpen.
- De eigenlijke sportgroeperingen zullen bovendien :
- 8° het methodisch onderwijs van haar sportspecialiteit en,
 - 9° dienen te verzekeren de rationele training van haar leden.

Art. 3. De groeperingen voor lichamelijke opvoeding en sport zullen een forfaitaire toelage kunnen genieten, berekend naar onderstaande tabel. De aangegeven coëfficiënten zijn de vermenigvuldigers van een basistoelage die elk jaar door Ons zal bepaald worden in het raam van de begrotingsmogelijkheden.

Aantal leden.	1 ^e categorie	2 ^e categorie	3 ^e categorie
1.001 à 2.000	3	1,5	1
2.001 à 4.000	6	3	2
4.001 à 7.000	9	4,5	3
7.001 à 10.000	12	6	4
10.001 à 15.000	15	7,5	5
15.001 à 20.000	18	9	6
20.001 à 25.000	21	10,5	7
25.001 à 30.000	24	12	8
30.001 à 40.000	27	13,5	9
40.001 en meer	30	15	10

Worden in de 1e categorie gerangschikt, de groeperingen die de lichamelijke opvoeding, de atletiek en de zwemsport beoefenen.

Worden in de 2e categorie gerangschikt, de groeperingen die de voetbal, handbal, basket-ball, volley-ball, zweefluchtport, bergsport beoefenen.

Worden in de 3^e categorie gerangschikt, de groeperingen die hockey, lawn-tennis, roeisport, canosport, yachting, scherm sport, schieten, worstelen, gewichtheffen, kaatsen, beoefenen.

Art. 4. Zullen maar alleen in aanmerking mogen komen voor het verlenen van toelagen, de leden waarvoor de betrokken groepering zal kunnen :

1° prouver qu'ils sont couverts par une assurance contre les accidents qui peuvent se produire dans la pratique de l'éducation physique et des sports;

2° produite un certificat médical d'aptitude physique. Les modalités de l'examen médical seront fixées par le Ministre de la Santé publique et de la Famille.

Art. 5. Un subside pourra, en outre, être alloué aux mêmes groupements s'ils utilisent des services de professeurs et moniteurs dont les titres auront été reconnus par le Ministre de la Santé publique et de la Famille.

Les subsides sont accordés aux groupements fédératifs nationaux sur la base des prestations constatées par l'inspection dans les sections ou sociétés locales affiliées.

Le montant de la subvention est fixé chaque année sur la base des coefficients repris dans le tableau ci-dessous, la subvention de base (coefficient 1) étant fixé annuellement par Nous dans le cadre des possibilités budgétaires.

Prestations hebdomadaires	2° coefficient
2 heures au moins	1
4 heures au moins	2
6 heures au moins	3
8 heures au moins	4
10 heures au moins	5

Art. 6. Dans chacune des universités et dans les établissements d'enseignement supérieur y assimilés, l'association sportive la plus représentative pourra, si elle remplit les conditions prévues à l'article 2, bénéficier des subsides prévus aux articles 3 et 4; ces associations sont assimilées aux groupements de la 1re catégorie.

Art. 7. Les groupements d'éducation générale para- et postsecondaires pourront bénéficier d'un subside forfaitaire calculé d'après le tableau ci-dessous, les coefficients indiqués étant les multiplicateurs d'un subside de base qui sera déterminé par Nous dans le cadre des possibilités budgétaires.

Nombre de membres.	Groupements donnant à la vie de plein air une place prépondérante dans leurs activités.	Groupements pratiquant l'éducation physique et les activités de plein air à titre subsidiaire.
1.001 à 2.000	2,5	1
2.001 à 4.000	5	2
4.001 à 7.000	7,5	3
7.001 à 10.000	10	4
10.001 à 15.000	12,5	5
15.001 à 20.000	15	6
20.001 à 25.000	17,5	7
25.001 à 30.000	20	8
30.001 à 40.000	22,5	9
40.001 et plus	25	10

1° bewijzen dat zij gedekt zijn door een verzekering tegen ongevallen die zich in het beoefenen van de lichamelijke opvoeding en de sport kunnen voordoen;

2° een geneeskundig getuigschrift voor lichamelijke geschiktheid voorleggen. De modaliteiten van het geneeskundig onderzoek zullen door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin bepaald worden.

Art. 5. Een toelage zal bovendien kunnen uitgekeerd worden aan dezelfde groeperingen indien zij de diensten benutten van leraars of moniteurs waarvan de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin de titels zal erkend hebben.

De subsidiën worden aan de nationale bondsgroeperingen toegekend op grondslag van de door de inspectie in de aangesloten plaatselijke afdelingen of verenigingen vastgestelde prestatieën.

Het bedrag van de toelage wordt ieder jaar vastgesteld op grondslag van de coëfficiënten voorkomende in onderstaande tabel; de basisvergoeding (coëfficiënt 1) wordt ieder jaar door Ons vastgesteld in het raam van de begrotingsmogelijkheden.

Wekelijkse prestaties.	2° coëfficiënt.
Minstens 2 uur	1
Minstens 4 uur	2
Minstens 6 uur	3
Minstens 8 uur	4
Minstens 10 uur	5

Art. 6. In elke universiteit en in de ermee gelijkgestelde instellingen van hoger onderwijs, zal de meest vertegenwoordigende sportvereniging, zo zij aan de in artikel 2 gestelde vereisten voldoet de in artikels 3 en 4 voorziene toelagen kunnen genieten; deze verenigingen worden met de groeperingen van de 1e categorie gelijkgesteld.

Art. 7. De buiten- en naschoolse groeperingen voor algemene opvoeding zullen een forfaitaire toelage kunnen genieten berekend volgens onderstaande tabel; de aangegeven coëfficiënten zijn de vermenigvuldigers van een basistoelage die door Ons in het raam van de begrotingsmogelijkheden zal bepaald worden.

Aantal leden.	Groeperingen die aan het openluchtlevens een overwegende plaats geven in haar bedrijvigheden.	Groeperingen die de lichamelijke opvoeding en de openluchtwerken ten subsidiairen titel beoefenen.
1.001 à 2.000	2,5	1
2.001 à 4.000	5	2
4.001 à 7.000	7,5	3
7.001 à 10.000	10	4
10.001 à 15.000	12,5	5
15.001 à 20.000	15	6
20.001 à 25.000	17,5	7
25.001 à 30.000	20	8
30.001 à 40.000	22,5	9
40.001 en meer	25	10

Art. 8. Ne pourront entrer en ligne de compte pour l'attribution des subsides que les membres âgés de plus de 8 ans et de moins de 25 ans pour lesquels le groupement intéressé pourra :

1° prouver qu'ils sont couverts par une assurance contre les accidents qui peuvent se produire dans la pratique de l'éducation physique, des sports et de la vie en plein air;

2° produire un certificat médical d'aptitude physique. Les modalités de l'examen médical seront fixées par le Ministre de la Santé publique et de la Famille.

Art. 9. Ces mêmes groupements pourront bénéficier en outre, d'un subside calculé par jour et par tête de participant pour les journées, sessions et camps de formation de cadres au cours desquels l'éducation physique aura été régulièrement pratiquée et enseignée par des professeurs ou moniteurs.

Les subsides sont accordés aux groupements nationaux sur la base des prestations constatées par l'inspection.

Le montant de la subvention est fixé chaque année sur la base des coefficients repris dans le tableau ci-dessous, la subvention de base (coefficient 1) étant fixée annuellement par Nous dans le cadre des possibilités budgétaires

<i>Types de sessions.</i>	<i>Coefficient.</i>
Sessions consacrées principalement ou exclusivement à l'éducation physique	3
Autres sessions de cadres où l'éducation physique est pratiquée et enseignée :	
camps de plein air	1.5
autres	1

Art. 10. Les subsides seront attribués sur la base de l'activité des groupements pendant l'exercice précédant celui sur le budget duquel les crédits sont imputés.

Les demandes, accompagnées des pièces justificatives, devront parvenir au Ministère de la Santé Publique et de la Famille avant le 31 mars de l'année au cours de laquelle les crédits peuvent être distribués.

Pour les subsides à accorder pour l'exercice 1948, le Ministre de la Santé publique et de la Famille pourra dispenser les groupements intéressés de certaines pièces justificatives et leur accorder des délais plus longs que ceux prévus au présent arrêté.

Art. 8. Mogen alleen in aanmerking komen voor het verlenen van de toelagen, de leden ouder dan 8 jaar en jonger dan 25 jaar waarvoor de betrokken groepering zal kunnen :

1° bewijzen dat zij gedekt zijn door een verzekering tegen de ongevallen die zich in de beoefening van de lichamelijke opvoeding, de sport en het openluchtlevens kunnen voordoen;

2° een geneeskundig getuigschrift van lichamelijke geschiktheid voorleggen. De modaliteiten van het geneeskundig onderzoek zullen door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin bepaald worden.

Art. 9. Diezelfde groeperingen zullen bovendien een toelage kunnen genieten berekend per dag en per aantal deelnemers aan de dagen, zittingen en kaderopleidingskampen, gedurende dewelke de lichamelijke opvoeding regelmatig beoefend en door leraars of moniteurs onderwezen werd.

De subsidiën worden aan de nationale groeperingen toegekend op grondslag van de door de inspectie vastgestelde prestatieën.

Het bedrag van de toelage wordt ieder jaar vastgesteld op grondslag van de coëfficiënten voorkomende in onderstaande tabel; de basisvergoeding (coëfficiënt 1) wordt ieder jaar door Ons vastgesteld in het raam van de begrotingsmogelijkheden.

<i>Aard der zittingen.</i>	<i>Coëfficiënt.</i>
Zittingen die hoofdzakelijk of uitsluitend aan de lichamelijke opvoeding worden gewijd	3
Andere kaderzittingen waar de lichamelijke opvoeding beoefend en onderwezen wordt :	
openluchtkampen	1.5
andere	1

Art. 10. De toelagen zullen uitgekeerd worden op grondslag van de bedrijvigheid der groeperingen tijdens het dienstjaar dat dit, waarop de kredieten aangerekend worden, voorafgaat.

De aanvragen, vergezeld van de toelichtende bescheiden, zullen op het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin dienen toe te komen vóór 31 Maart van het jaar in de loop van hetwelk de kredieten mogen uitgereikt worden.

Wat de voor het dienstjaar 1948 toe te kennen toelagen betreft, zal de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin de betrokken groeperingen kunnen ontslaan van het voorleggen van zekere toelichtende bescheiden en hun langere termijnen verlenen dan deze voorzien in onderhavig besluit.

Art. 11. Le Ministre de la Santé publique et de la Famille est chargé de l'exécution du présent arrêté qui entrera en vigueur au 1er janvier 1948.

Donné à Bruxelles, le 5 mars 1948.

CHARLES.

Par le Régent :

Le Ministre de la Santé publique et de la Famille,

A. VERBIST.

Art. 11. De Minister van Volksgezondheid en van het Gezin wordt met de uitvoering van onderhavig besluit, dat op 1 Januari 1948 in werking zal treden, belast.

Gegeven te Brussel, de 5e Maart 1948.

KAREL.

Vanwege de Regent :

De Minister van Volksgezondheid en van het Gezin,

A. VERBIST.